

**A Monostorapáti Fekete-hegy (HUBF20007)
kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület
fenntartási terve**

Tapolca–Csopak
2020

Készítette:

Acrida Természetvédelmi Kutató BT.

8300 Tapolca, Deák F. u. 7.

Tel: 06-20-34-89-345 Fax: 06-88-785-023

E-mail: kenyeres.zol@gmail.com

Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság

8229 Csopak, Kossuth u. 16.

Tel: 06-87-555-260 Fax: 06-87-555-261

E-mail: bfnp@bfnp.hu

Web: <https://www.bfnp.hu>

Felelős tervező

Dr. Kenyeres Zoltán

Közreműködő szakértők

Dr. Bauer Norbert

Dr. Cservenka Judit

Fehér Csaba Endre

Dr. Kenyeres Zoltán

Szabó Attila

Vókó László

Tartalomjegyzék

I. A Natura 2000 fenntartási terv.....	4
1. A terület azonosító adatai	5
1.1. Név	5
1.2. Azonosító kód	5
1.3. Kiterjedés	5
1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek	5
1.5. Érintett települések	6
1.6. Egyéb védettségi kategóriák.....	7
1.7. Tervezési és egyéb előírások.....	7
2. Veszélyeztető tényezők	9
3. Kezelési feladatok meghatározása	13
3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése	13
3.2. Kezelési javaslatok	13
3.2.1. Élőhelyek kezelése	14
3.2.2. Élőhely-rekonstrukció és élőhelyfejlesztés	30
3.2.3. Fajvédelmi intézkedések	30
3.2.4. Kutatás, monitorozás	31
3.2.5. Mellékletek.....	32
3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogszabályok és a tulajdonviszonyok függvényében.....	40
3.3.1. Agrártámogatások	40
3.3.2. Pályázati források.....	43
3.3.3. Egyéb.....	43
3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök	44
3.4.2. A kommunikáció címzettjei	44
3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel	45

I. A Natura 2000 fenntartási terv

1. A terület azonosító adatai

1.1. Név

Tervezési terület neve:	Monostorapáti Fekete-hegy kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (kjTT)
-------------------------	---

1.2. Azonosító kód

Tervezési terület azonosítója:	HUBF20007
--------------------------------	-----------

1.3. Kiterjedés

Tervezési terület kiterjedése:	1789,35 ha
--------------------------------	------------

1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek

A jelölő élőhelyek és fajok felsorolásánál a Natura 2000 terület adatlapjának 2019. (III.15.) évi változatát vettük alapul.

1.4.1. Jelölő élőhelyek

- 6210* Meszes alapközetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (*Festuco-Brometalia*) fontos orchidea-élőhelyei
- 6240* Szubpannon sztyeppék
- 7220* Mésztofás források (*Cratoneurion*)
- 9180* Lejtők és sziklatörmelékek *Tilio-Acerion*-erdői
- 91E0* Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)
- 91G0* Pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraea*-val és *Carpinus betulus*-szal
- 91H0* Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*-szel
- 6430 Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai
- 6510 Sík- és dombvidéki kaszálórétek (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)
- 6520 Hegyi kaszálórétek
- 7140 Tőzegmohás lápok és ingólápok
- 7230 Mészkedvelő üde láp- és sásrétek
- 8220 Szilikátszikkás lejtők sziklanövényzettel
- 9130 Szubmontán és montán bükkösök (*Asperulo-Fagetum*)
- 91M0 Pannon cseres-tölgyesek
- 8150** Közép-európai hegyvidéki szilikátos sziklatörmelék-lejtők
- 6410** Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (*Molinion caeruleae*)

* Kiemelt jelentőségű jelölő élőhely.

** A Natura 2000 adatlapon szerepel, de jelenlétét aktuális vizsgálatok nem erősítették meg.

1.4.2. Jelölő fajok

*Havasi cincér (*Rosalia alpina*)
*Csíkos medvelepke (*Callimorpha quadripunctaria*)
Gyászincér (*Morimus funereus*)
Nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*)
Nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*)
Skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*)
Sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*)
Nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*)
Vöröshasú unka (*Bombina bombina*)
Nyugati piszedenevér (*Barbastella barbastellus*)
Vérfü-hangyaboglárka (*Maculinea teleius*)**
Zanótboglárka (*Maculinea nausithous*)**

* Kiemelt közösségi jelentőségű faj.

** A Natura 2000 adatlapon szerepel, de jelenlétét aktuális vizsgálatok nem erősítették meg.

1.4.3. Jelölő értéknek javasolt közösségi jelentőségű fajok

Leánykökörcsin (*Pulsatilla grandis*)^D

^D A Natura 2000 adatlapon D reprezentativitással szerepel; javasoljuk az értéket C reprezentativitásra változtatni és a taxont jelölő fajként kezelni.

1.5. Érintett települések

Település	Megye	Érintett terület		A település területének érintettsége (%)
		(ha)	(%)	
Balatonhenye	Veszprém	485,65	27,14	41,22
Monostorapáti	Veszprém	765,12	42,76	30,03
Kapolcs	Veszprém	353,15	19,74	25,15
Szentbékállá	Veszprém	125,09	6,99	11,65
Köveskál	Veszprém	60,34	3,37	4,21
Összesen:		1789,35	100	

A tervezési terület által érintett helyrajzi számok listáját az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet (a továbbiakban: KvVM rendelet) tartalmazza. A Natura 2000 területek által érintett helyrajzi számokat és így a Natura 2000 jogi státuszt is a KvVM rendelet rögzíti, térképi megjelenítéssel is. A jogi jelleg a megosztással keletkező utód helyrajzi számokra is kiterjed.

1.6. Egyéb védeltségi kategóriák

Típus	Kód	Név	Átfedés (ha)	Átfedés (%)	Kapcsolódó jogszabály száma
Országos jelentőségű védett természeti terület	282/NP/97	Balaton-felvidéki Nemzeti Park	1785,98	99,81	31/1997. (IX. 23.) KTM rendelet
Országos jelentőségű fokozottan védett természeti terület	282/NP/97	Balaton-felvidéki Nemzeti Park	225,44	12,60	31/1997. (IX. 23.) KTM rendelet
<i>ex lege</i> láp	–	Balatonhenye 0118/20, 0118/21b; Köveskál 0325/2, 0324/4b; Monostorapáti 0144/61, 0144/64, 0145	6,60	0,37	A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény
ökológiai hálózat magterület övezete	MT	–	1734,79	96,9	2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről
ökológiai hálózat puffterület övezete	PT	–	51,9	2,9	2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről
ökológiai hálózat ökológiai folyosó övezete	OF	-	0,7	0,04	2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről
ÉTT	–	Káli-medence Érzékeny Természeti Terület	1789,35	100	2/2002. (I. 23.) KöM-FVM együttes rendelet az érzékeny természeti területekre vonatkozó szabályokról

1.7. Tervezési és egyéb előírások

1.7.1. Természetvédelmi kezelési terv

Kenyeres Z. & Bauer N. (szerk.) (2003): A Káli-medence természetvédelmi kezelési terve. – BfNPI Adattára, Csopak, 230 p.

1.7.2. Településrendezési eszközök

Kapolcs, HÉSZ, 2/2004.(II.12.) ör. rendelet, módosítva az 5/2007 (X.9.) rendelettel
Kapolcs Község Helyi Építési Szabályzatáról szóló 2/2004. (II.13.) sz. rendeletének módosításáról

Köveskál, Helyi építési szabályzat, szabályozási és településszerkezeti terv – 6/2007. (IV. 12.) rendelet

Monostorapáti, szabályozási terv és HÉSZ – módosítás, 8/2016. (XI.29.) rendelet

Monostorapáti, településszerkezeti terv – módosítás, 111/2016. (XI.28.) határozat

Monostorapáti, szabályozási terv és helyi építési szabályzat, 6/2006. (III. 15.) rendelet

Monostorapáti, településszerkezeti terv, 11/2006. (III. 2.) határozat

Monostorapáti, településfejlesztési koncepció, 46/2004.(VIII.5.) Ökt. határozat
Szentbékállai (zöldterületi övezetek), szabályozási terv és HÉSZ – módosítás, 17/2015.
(XII.31.) rendelet
Szentbékállai (belterület), szabályozási terv és HÉSZ – módosítás, 1/2015. (I. 30.) rendelet
Szentbékállai, szabályozási terv és HÉSZ, 12/2008. (XII.08) rendelet
Szentbékállai, településszerkezeti terv (csak tervlap), 67/2008. (XI. 27.) rendelet

1.7.3. Körzeti erdőtervek

A Tapolcai Erdőtervezési Körzet Körzeti Erdőterve (Érvényes: 2017. január 1. – 2026. december 31.) – Ügyiratszám: VEG/001/02621/2017.

1.7.4. Tájegységi vadgazdálkodási tervek és vadgazdálkodási üzemtervek

A tervezési területen vadgazdálkodási vonatkozásokban az Észak-dunántúli Vadgazdálkodási Táj vadgazdálkodási tájegységeinek vadgazdálkodási tervéről szóló 12/2018. (VII.3) AM rendelet az irányadó.

A tervezési terület kettő vadászterületet érint: Boncsos Természetvédelmi és Vadgazdálkodási Vt. (19-303450-513), Délbakonyi Vt. (19-302050-513).

1.7.5. Vízyűjtő-gazdálkodási terv

A tervezési terület a 4-2. Balaton közvetlen vízyűjtő-gazdálkodási tervezési alegységhez tartozik: Balaton részvízyűjtő Vízyűjtő-Gazdálkodási Terv – 2016. április (<http://www.vizugy.hu/index.php?module=vizstrat&program=elemid=149>).

2. Veszélyeztető tényezők

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége H=nagy M=közepes L=kis jelentőségű	Érintett terület aránya a jelölő érték szempontjából (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
A területen belül ható veszélyeztető tényezők				
A06	Gyepművelés felhagyása (pl. legeltetés vagy kaszálás megszüntetése)	L	10	Elsősorban a sík- és dombvidéki kaszálórétek (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>) (6510) előforduló állományait veszélyezteti. A veszélyeztetett élőhelyek létrejöttében és fenntartásában a kaszálás, mint szelekciós tényező fontos szerepet játszott, ezért annak elmaradása az élőhelyek gyomosodását, cserjésedését idézi elő, megváltoztatva azok fajösszetételét és szerkezetét.
A09	Intenzív legeltetés vagy túllegeltetés	L	10	Főképp a meszes alapközetű félttermészetes száraz gyeppek és cserjésedett változataik (<i>Festuco-Brometalia</i>) fontos orchidea-élőhelyei (6210*) élőhelytípust veszélyezteti – az élőhely-szerkezet megváltozásán, valamint a taposás okozta degradáción keresztül.
E01	Utak, ösvények, vasútvonalak és a kapcsolódó infrastruktúra (pl. hidak, viaduktok, alagutak)	L	5	Jelentősége alárendelt, a szubmontán és montán bükkösök (<i>Asperulo-Fagetum</i>) (9130) veszélyeztető tényezőjeként említhető (az utak mentén jelentkező szemetelés, illetve egyéb környezetterhelés által).
I02	Egyéb idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelentő fajokon kívül)	L	10	Legjelentősebb mértékben az üde és száraz termőhelyek élőhelyeit veszélyezteti [síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai (6430), sík- és dombvidéki kaszálórétek (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>) (6510), hegyi kaszálórétek (6520), mészkedvelő üde láp- és sásrétek (7230), enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>) (91E0*)]. Ezen túl a fehér akác (<i>Robinia pseudoacacia</i>) terjedése több erdei élőhelyet is érint, így a pannon cseres-tölgyeseket (91M0), a pannon molyhos tölgyeseket <i>Quercus pubescens</i> -szel (91H0*), valamint a lejtők és sziklatörmelékek <i>Tilio-Acerion</i> -erdőit (9180*). A tényező a fajösszetétel és élőhely-szerkezet teljes megváltozásán át gyakorol hatást.

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége H=nagy M=közepes L=kis jelentőségű	Érintett terület aránya a jelölő érték szempontjából (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
L02	Fajösszetétel változás természetes szukcesszió következtében (más, mint a mezőgazdasági vagy erdészeti gyakorlatnak által okozott közvetlen változás)	L	10	A sík- és dombvidéki kaszálórétek (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>) (6510), a meszes alapkőzetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (<i>Festuco-Brometalia</i>) fontos orchidea-élőhelyei (6210*), a szubpannon sztyeppék (6240*), illetve a hegyi kaszálórétek (6520) előforduló állományait veszélyezteti – az élőhely-szerkezet megváltozásán keresztül.
F07	Sport, turisztikai és szabadidős tevékenységek	M	5	A jelölő élőhelyek közül a szilikátsziklás lejtők sziklanövényzettel (8220) élőhelyre gyakorolhat negatív hatást (jelenleg gyenge-közepes mértékben) – felszínkárosítás és az erózió mértékének növelése útján.
I04	Problémát jelentő őshonos növény- és állatfajok	L	35	A vadeltartó képességét meghaladó méretű vaddisznó állomány intenzív túrása/taposása a tőzegmohás lápok és ingólápok (7140), mésztufás források (<i>Cratoneurion</i>) (7220*), mészkedvelő üde láp- és sásrétek (7230), szubmontán és montán bükkösök (<i>Asperulo-Fagetum</i>) (9130), lejtők és sziklatörmelékek <i>Tilio-Acerion</i> -erdői (9180*), enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>) (91E0*), pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraea</i> -val és <i>Carpinus betulus</i> -szal (91G0*), pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescens</i> -szel (91H0*), pannon cseres-tölgyesek (91M0) élőhelyeket veszélyezteti. A tényező általános felszínkárosítás és bolygatás formájában jelentkezik. Az intenzív túrás, taposás révén gyomosodás, eljellegtelenedés figyelhető meg.
F09	Háztartási/rekreációs létesítményi hulladék/szemét elhelyezése és kezelése	H	5	Elsősorban a síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai (6430) és a szilikátsziklás lejtők sziklanövényzettel (8220) élőhelyeket veszélyezteti – felszínkárosításon és általános degradáción keresztül.

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége H=nagy M=közepes L=kis jelentőségű	Érintett terület aránya a jelölő szempontjából (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?	
A területen kívül és belül ható veszélyeztető tényezők					
B15	Előregedett csökkentését erdőkezelés	erdők célzó	M	20	A lejtők és sziklatörmelékek <i>Tilio-Acerion</i> -erdői (9180*), enyves éger (<i>Alnus glutinosa</i>) és magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>) alkotta ligeterdők (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>) (91E0*), pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescens</i> -szel (91H0*), szubmontán és montán bükkösök (<i>Asperulo-Fagetum</i>) (9130), pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraea</i> -val és <i>Carpinus betulus</i> -szal (91G0*), valamint pannon cseres-tölgyesek (91M0) élőhelyeket, a gyászscincér (<i>Morimus funereus</i>), havasi cincér (<i>Rosalia alpina</i>), nagy hőscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>), nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>), nyugati piszedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>), sárga gyapjasszövő (<i>Eriogaster catax</i>), skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) fajokat veszélyezteti – az élőhelyek esetében az állományszerkezet megváltozásán, a fajok esetében a potenciális és realizált élőhelyeik térfoglalásának csökkenésén keresztül.
B07	Lábonálló és fekvő holt fa eltávolítása, beleértve a törmeléket is		M	30	A szubmontán és montán bükkösök (<i>Asperulo-Fagetum</i>) (9130) és lejtők és sziklatörmelékek <i>Tilio-Acerion</i> -erdői (9180*) élőhelyeket, a fajok közül a nyugati piszedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>) valamint számos, holtfa jelenlétét igénylő közösségi jelentőségű bogárfaj [(gyászscincér (<i>Morimus funereus</i>), havasi cincér (<i>Rosalia alpina</i>), nagy hőscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>), nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>)] populációját veszélyezteti – az élőhelyek esetében a tényező az állományszerkezetet homogenizálja, hozzájárulhat a karakterfajok visszaszorulásához, a fajok esetében a potenciális fejlődési és tartózkodási helyek térfoglalásának csökkenését idézi elő.

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége H=nagy M=közepes L=kis jelentőségű	Érintett terület aránya a jelölő érték szempontjából (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
N02	Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében	L	7	A tőzegmohás lápok és ingólápok (7140), szubmontán és montán bükkösök (<i>Asperulo-Fagetum</i>) (9130), pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraea</i> -val és <i>Carpinus betulus</i> -szal (91G0*), mésztufás források (<i>Cratoneurion</i>) (7220*), mészkedvelő üde láp- és sásrétek (7230) élőhelyeket és vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>), nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>) fajokat veszélyezteti – az élőhelyek és fajok számára optimálistól elmaradó vízellátottság kialakulásán keresztül.

3. Kezelési feladatok meghatározása

3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése

A terület rendeltetése:

- A kijelölés alapjául szolgáló közösségi jelentőségű élőhelytípusok és fajok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása.
- A Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve az ennek megőrzését, fenntartását biztosító gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

Fő célkitűzések:

- A jelölő erdei élőhelyek tíz éves felbontású korosztályszerkezetében egyik élőhely esetében se csökkenjen a véghasználatra előírható korosztályok, továbbá az azokat egyvel megelőző korosztály összesített területi kiterjedése (a kiinduló állapotot a körzeti erdőtervezés Országos Erdőállomány Adattáron történő 2016. évi átvezetése jelenti).
- Erdőtervezési ciklusonként 50%-os aránynál jobban ne csökkenjen véghasználat révén egyetlen korosztály területi részaránya sem (a kiinduló állapotot a körzeti erdőtervezés Országos Erdőállomány Adattáron történő 2016. évi átvezetése jelenti).
- A sekély és igen sekély talajú molyhos tölgyesekben (91H0*) a fahasználat (egészségügyi termelés is) minimalizálása, egyes részterületeken elhagyása.
- Gyep művelési ágú területeken a cserjésedés visszaszorítása, természetvédelmi szempontokat figyelembe vevő mechanikai módszerrel.
- A jelenleg nem közösségi jelentőségű élőhelyként besorolt gyepek állapotjavítása extenzív jellegű legeltetéssel.

További célkitűzések:

- Az ültetett és spontán terjedő tájidegen állományok [döntően akác (*Robinia pseudo-acacia*), kis mértékben mirigyes bálványfa (*Ailanthus altissima*)] hosszabb távon történő letermelése, őshonos fajokkal való felújítása.
- A spontán terjedő tájidegen növényfajok [pl. mirigyes bálványfa (*Ailanthus altissima*), akác (*Robinia pseudo-acacia*)] eltávolítása a gyepekből célzott mechanikai cserjeirtással.
- A tervezési terület tőzegmohás tavaiban a tőzegmoha állomány kiemelt, elsősorban a kiszáradástól és a tüztől való védelme.
- Források, vízfolyások, tavak közvetlen környékén az esetleges szennyezőanyag bemosódásának megakadályozása, a természetközeli állapotok fenntartása.
- A legeltetésre alkalmas gyepterületeken extenzív jellegű legeltetés megvalósítása.

3.2. Kezelési javaslatok

A kezelési javaslatok megfogalmazása a Natura 2000 terület kijelölésének alapját szolgáló élőhelyek és fajok védelmi és állomány-megerősítési szempontjainak, valamint a gazdálkodói érdekeknek az együttes figyelembevételével történt.

A javaslatok rendszere a kezelési egységekhez kapcsolt. A kezelési egységek élőhelyi alapon, aktuális Á-NÉR (Általános Nemzeti Élőhely-osztályozási Rendszer) térkép feltételeihez kötötten kerültek meghatározásra. Ez utóbbi zömmel művelési ág szerinti azonosságot is jelent. Azok az élőhelyfoltok, melyekhez azonos kezelési javaslatok rendelődnek, egy kezelési

egységbe kerültek. A tervezés alapjaként kezelt élőhelyfoltokat kölcsönösen megfeleltettük a helyrajzi nyilvántartással és a MePAR-blokkrendszerrel. Az egyes kezelési egységekhez tartozó helyrajzi számok listáját és a MePAR-blokk kódokat a 3.2.5. b. fejezet táblázata, a helyrajzi szám szintű keresést biztosító részletes táblázatot az elektronikus melléklet tartalmazza.

A kezelési egységekhez kötött intézkedések két szinten kerültek meghatározásra. (1) A kötelezően betartandó előírások pontnál érintettségétől függően – a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18.) Korm. rendeletet, az érvényben lévő erdőterv rendeletet, az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvényt, vagy a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvényt szerepeltetjük. (2) A gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok közé kerültek a természetvédelmi célkitűzéseket kiemelt mértékben szolgáló, önkéntes vállaláson alapuló, támogatást magával vonó előírás-javaslatok.

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4.§ 5. pontja alapján „(5) A fenntartási terv a Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó javaslatokat, valamint ezek megvalósításának lehetséges eszközeit tartalmazza, és jogszabály eltérő rendelkezése hiányában kötelező földhasználati szabályokat nem állapít meg.”

Az itt megfogalmazott kezelési javaslatok célja, hogy a kezelési egységekben előforduló közösségi jelentőségű értékek, a jelenlegi gazdálkodási gyakorlat és adottságok alapján javaslatot tegyenek a gazdálkodás kívánatos módjára, megadják, hogy a jelölő értékek megőrzéséhez milyen kezelési előírás-javaslatok alkalmazása szükséges. A már más jogszabály vagy hatósági eszköz alapján létező előírások esetében azok kötelező jellegét értelemszerűen az azt megalapozó jogszabály, vagy hatósági eszköz támasztja alá, jelen fenntartási terv ezekre az előírásokra csak utalást tesz. A tervkészítés időpontjában jogszabály alapján kötelezően betartandó előírásokon túli, a célokhoz illeszkedő, kívánatos kezelést megfogalmazó előírás-javaslatok iránymutatásként szolgálnak.

3.2.1. Élőhelyek kezelése

3.2.1.1. Általános, gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok

A jelen fenntartási terv céljainak elérését nem veszélyeztető, jogszerű, ill. jogerősen engedélyezett tevékenység korlátozás nélkül folytatható.

A tervezési területen olyan beruházás, mely a terület védelmi céljainak a megvalósítását akadályozza, nem végezhető.

Művelési ág megváltoztatása nem javasolt (kivéve: gyepből fás legelő, szántóból gyep).

Ipari, mezőgazdasági, szolgáltatási tevékenység végzéséhez szükséges telep létesítésének engedélyezése nem javasolt.

A tervezési területen található bányatelek horizontális bővítése, újabb bányatelek létesítése nem kívánatos.

Új tervezésű elektromos vezetékek tervezése során előnyben kell részesíteni a földkábelek alkalmazását, elsősorban valamely meglévő nyomvonalas létesítmény (pl. földutak) nyomvonalán.

A tervezési területen a közlekedési infrastruktúra fejlesztése, új nyomvonalú utak kialakítása, földutak stabilizált, vagy burkolttá alakítása nem kívánatos.

A tervezési terület szabadon látogatható, de annak gyepterületein közösségi, vagy tömegsport-esemény rendezése, valamint technikai jellegű sporttevékenység folytatása kerülendő.

3.2.1.2. Gazdálkodáshoz köthető kezelési javaslatok

1. Kezelési Egység

(a) Kezelési egység kódja: KE-1

(b) Kezelési egység meghatározása: Kiemelkedően értékes sziklagyepek és lejtőgyepek (elhelyezkedését ld. a 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek: H2 – Felnyíló, mészkedvelő lejtő- és törmelékgyepek, H3a – Köves talajú lejtősztyepek, H4 – Erdőssztyeprétek, felszáraz irtásrétek, száraz magaskórósok

Érintett Natura 2000 élőhelyek: 6210* Meszes alapkőzetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (*Festuco-Brometalia*) fontos orchidea-lelőhelyei, 6240* Szubpannon sztyeppék, 8220 Szilikátsziklás lejtők sziklanövényzettel

Érintett közösségi jelentőségű fajok: leánykőöröcsin (*Pulsatilla grandis*)

Érintett, egyéb kiemelt fajok: cseh tyúktaraj (*Gagea bohemica*), fecskefarkú lepke (*Papilio machaon*), zöld gyík (*Lacerta viridis*)

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kiemelt jelentőségű élőhelyek fennmaradása érdekében kerülni kell mindenféle beavatkozást, beleértve a gyepek bármilyen használatát, kivéve a kifejezetten az élőhelyek fennmaradását elősegítő munkákat, illetve az inváziós gyomfajok megjelenése esetén azok eltávolítását. Szükséges a vaddisznóállomány egyedszámának visszaszorítása, az illegális szórók helyeinek folyamatos ellenőrzése és felszámolása.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírásvajavaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

A kötelezően betartandó természetvédelmi kezelési földhasználati szabályokat a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet tartalmazza. A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény előírásait be kell tartani.

Javasolt előírások:

- Legeltetés és kaszálás nem végezhető, a terület kezelés nélkül történő fenntartása. (GY21)
- Gyepszellőztetés nem megengedett. (GY12)
- Felülvetés nem megengedett. (GY01)
- A gyepek természetvédelmi szempontú égetéséhez engedély csak a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság hozzájárulása alapján kérhető. (GY24)
- Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges. (GY29)
- Inváziós fásszárúak mechanikus irtása. (GY26)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés nincs tervezve.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén a gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok – az általános részben foglaltakon túl – nem kerültek megfogalmazásra.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési javaslatok elsősorban a tervezési terület kiemelkedő értékét jelentő szubpannon sztyeppék, valamint az egy folton előforduló leánykőkörcsin (*Pulsatilla grandis*) megőrzése érdekében kerültek megfogalmazásra, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek hosszú távú fenntartását szolgálják.

2. Kezelési Egység

(a) Kezelési egység kódja: KE-2

(b) Kezelési egység meghatározása: A KE-1-be sorolt gyepeknél rosszabb állapotú, cserjésedő, részben legeltetett, részben legeltetésből, kaszálásból felhagyott száraz és félszáraz gyepek (elhelyezkedését ld. a 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek: E2 – Veres csenkeszes rétek, H2 – Felnyíló, mészkedvelő lejtő- és törmelékgyepek, H3a – Köves talajú lejtősztyepek, H4 – Erdősztyeprétek, félszáraz irtásrétek, száraz magaskórósok, OA – Jellegtelen fátlan vizes élőhelyek, OB – Jellegtelen üde gyepek, OC – Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek, OD – Lágyszárú évelő özönfajok állományai, P2a – Üde és nedves cserjések, P2b – Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések (zömmel az élőhelyek mozaikjaként, hibridkategóriákban)

Érintett Natura 2000 élőhelyek: 6210* Meszes alapkőzetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (Festuco-Brometalia) fontos orchidea-élőhelyei, 6240* Szubpannon sztyeppék, 6510 Sík- és dombvidéki kaszálórétek (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*), 6520 Hegyi kaszálórétek

Érintett közösségi jelentőségű fajok: Sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*)

Érintett, egyéb kiemelt fajok: Tövisszúró gébics (*Lanius collurio*)

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kezelési egységbe sorolt területek extenzív mezőgazdasági gazdasági hasznosítása (főképp juhlegeltetés) javasolt, mivel a természeti értékek fennmaradását lehetővé teszi, illetve biztosítja. A kezelési egység erdőtervi területen található részterületeire a legeltetéssel kapcsolatos előírás-javaslatok nem vonatkoznak. Továbbá szükséges a vaddisznóállomány egyedszámának visszaszorítása, az illegális szórók helyeinek folyamatos ellenőrzése és felszámolása. A kezelési egység élőhelyeihez kötődő sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*) állományainak megőrzése és megerősítése érdekében a szórt galagonyás cserjések fenntartása, a cserjések záródásának megelőzése kívánatos.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

A kötelezően betartandó természetvédelmi kezelési földhasználati szabályokat a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet tartalmazza. A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény előírásait be kell tartani. Erdőtervezett területek érintettsége miatt a kezelési egység területén az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény és a 2016. évi körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az erdőgazdálkodás tartamosságát és fejlesztését szolgáló körzeti erdőtervezési keretértékekről szóló 69/2016. (X. 14.) FM rendelet is kötelezően betartandó. Bizonyos önkéntesen vállalható előírás-javaslatok esetén a 2009. évi XXXVII. törvény VI. fejezet (az erdőt károsító hatások elleni védekezés) védelem a tűz ellen alfejezetében található 65. és 66. § betartása is kötelező.

Javasolt előírások:

- Legeltetéssel és/vagy kaszálással történő hasznosítás. (GY22)
- Legeltethető állatfaj: juh. (GY68)
- Legeltetési sűrűség 0,1-0,2 állategység/ha. (GY39)
- Tárcsázás nem megengedett. (GY10)
- Gyepszellőztetés nem megengedett. (GY12)
- Felülvetés nem megengedett. (GY01)
- Kiszántás nem megengedett. (GY13)
- A gyepek természetvédelmi szempontú égetéséhez engedély csak a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság hozzájárulása alapján kérhető. (GY24)
- Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges. (GY29)
- A cserjeirtás megkezdésének időpontját legalább 5 nappal korábban írásban a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságnak szükséges bejelenteni, valamint a meghagyásra szánt cserjéket, cserjefoltokat a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni. (GY31)
- Inváziós fásszárúak mechanikus irtása. (GY26)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés nincs tervezve.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén a gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok – az általános részben foglaltakon túl – nem kerültek megfogalmazásra.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egységhez tartozó szárazgyepeken a természetességi állapot szükséges javítása juhlegeltetéssel kivitelezhető a leginkább. A kezelési javaslatok a jelenleg rossz állapotú meszes alapközetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (*Festuco-Brometalia*) fontos orchidea-élőhelyei (6210*), szubpannon sztyeppék (6240*), sík- és dombvidéki kaszálórétek (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*) (6510), valamint hegyi kaszálórétek (6520) Natura 2000 élőhelyek állapotjavítása érdekében kerültek

megfogalmazásra. A fenti élőhelyek előfordulásainak extenzív legeltetése hozzájárul azok fenntartásához, lassítja, illetve megakadályozza a cserjésedésüket. Javasolt ugyanakkor a legeltetés korlátozása a túllegeltetés elkerülése érdekében. Kiegészítő, kontrollált cserjeirtás elvégzésére ugyancsak szükség lehet.

3. Kezelési Egység

(a) **Kezelési egység kódja:** KE-3

(b) **Kezelési egység meghatározása:** Jó állapotú, illetve rendszeres kezeléssel javítható állapotú kaszálórétek (elhelyezkedését ld. a 3.2.5.a térképen).

(c) **Kezelési egység megfeleltetése:**

Érintett ÁNÉR élőhelyek: D34 – Mocsárrétek, E1 – Franciaperjés rétek, OB – Jellegtelen üde gyepek, P2b – Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések (részben hibridkategóriákban)

Érintett Natura 2000 élőhelyek: 6510 Sík- és dombvidéki kaszálórétek (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)

Érintett közösségi jelentőségű fajok: lápi szitakötő (*Leucorrhinia pectoralis*), nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*)

Érintett, egyéb kiemelt fajok: Kornistárnics (*Gentiana pneumonanthe*), pókbangó (*Ophrys sphegodes*), szürkés hangyaboglárka (*Maculinea alcon*)

(d) **Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:**

A kezelési egységbe sorolt területek extenzív mezőgazdasági gazdasági hasznosítása (azon belül kaszálása) javasolt, mivel az a természeti értékek fennmaradását lehetővé teszi, illetve biztosítja. Szükséges a vaddisznóállomány egyedszámának visszaszorítása, az illegális szórók helyeinek folyamatos ellenőrzése és felszámolása.

(e) **Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok**

Kötelezően betartandó előírások:

A kötelezően betartandó természetvédelmi kezelési földhasználati szabályokat a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet tartalmazza. A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény előírásait be kell tartani.

Javasolt előírások:

- Felületés nem megengedett. (GY01)
- Vegyszeres gyomirtás nem megengedett. (GY02)
- Kiszántás nem megengedett. (GY13)
- Kizárólag kaszálással történő hasznosítás. (GY20)
- A gyepek természetvédelmi szempontú égetéséhez engedély csak a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság hozzájárulása alapján kérhető. (GY24)

- A cserjeirtás megkezdésének időpontját legalább 5 nappal korábban írásban a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságnak szükséges bejelenteni, valamint a meghagyásra szánt cserjéket, cserjefoltokat a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni. (GY31)
- A működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság általi kijelölésüket követően a fajgazdag, vagy védett fajokat tartalmazó cserjés foltok meghagyása. (GY32)
- Évente az időjárási viszonyoknak és a gyepterület állapotának megfelelő, természetvédelmi-ökológiai és a gazdálkodási szempontokat egyaránt figyelembe vevő kaszálási terv készítése és egyeztetése a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal, valamint az így egyeztetett kaszálási terv végrehajtása. (GY79)
- A kaszátlan terület évente más helyen történő kialakítása. (GY99)
- Fokozottan védett földön fészkelő madárfaj fészkének, fiókáinak megtalálása esetén a betakarítás, illetve a kaszálás felfüggesztése és haladéktalanul a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság értesítése, akinek javaslata alapján a talált fészkek körül 0,5-1 hektáros védőterület kialakítása. (GY103)
- Minden évben tisztító kaszálás elvégzése. (GY105)
- A területen szóró, vadetető, szózó nem létesíthető. (VA03)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés nincs tervezve.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén a gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok – az általános részben foglaltakon túl – nem kerültek megfogalmazásra.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési javaslatok a tervezési terület azon fajgazdag élőhelyeinek hosszú távú megőrzését, fenntartását szolgálják, melyek kialakulásában jelentős szerepe volt a rendszeres, extenzív jellegű kaszálásnak. Ennek a kezelési javaslatokból kirajzolódó, természetvédelmi célokat szolgáló, mozaikos, a klímaváltozás jelenségeihez adaptált módon történő fenntartása szükséges. Ugyancsak indokolja a kezelési javaslatokat a kezelési egységhez kötődő fajok speciális élőhelyigénye, a felületbolygatással, az élőhely-szerkezet megváltozásával kapcsolatos mérsékelt toleranciája. A javaslatok a fentiekben túl szem előtt tartják az élőhely-szerkezet heterogenitásának fenntartásával, valamint az inváziós fajok visszaszorításával kapcsolatos célokat is.

4. Kezelési egység

(a) **Kezelési egység kódja:** KE-4

(b) **Kezelési egység meghatározása:** A tervezési terület kimagaslóan értékes életközösségeivel bíró bazalttavak térségében és az Eger-víz völgyében előforduló élőhely-komplexumok (elhelyezkedését ld. a 3.2.5.a térképen).

(c) **Kezelési egység megfeleltetése:**

Érintett ÁNÉR élőhelyek: B1b – Úszólápok, tözeges nádasok és télisásosok, B2 – Harmatkásás, békabuzogányos, pántlikafüves mocsári-vízparti növényzet, B4 – Lápi zsombékosok, zsombék-semlyék komplexek, B5 – Nem zsombékoló magassásrétek, J1a – Fűzlápok, J2 – Láp- és mocsárerdők, U8 – Folyóvizek, U9 – Állóvizek

Érintett Natura 2000 élőhelyek: 7230 Mészkedvelő üde láp- és sásrétek, 91E0* Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

Érintett közösségi jelentőségű fajok: lápi szitakötő (*Leucorrhinia pectoralis*), nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*), vöröshasú unka (*Bombina bombina*)

Érintett, egyéb kiemelt fajok: Tőzegmoha fajok (*Sphagnum fallax*, *Sphagnum fimbriatum*, *Sphagnum flexuosum*, *Sphagnum palustre*, *Sphagnum recurvum*, *Sphagnum squarrosum*), pókbangó (*Ophrys sphegodes*), kis forrásfű (*Montia fontana* subsp. *chondrosperma*), mocsári békaliliom (*Hottonia palustris*), lápi acsa (*Anaciaeschna isosceles*), réti rabló (*Lestes dryas*), mocsári szitakötő (*Libellula fulva*), díszes légivadász (*Coenagrion ornatum*), pataki szitakötő (*Orthetrum brunneum*), pettyes götte (*Lissotriton vulgaris*), barna varangy (*Bufo bufo*), erdei béka (*Rana dalmatina*)

(d) **Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:**

A kezelési egységbe rendkívül sérülékeny vizes élőhely-komplexumok tartoznak, melyek megőrzése a háborítatlanság biztosításával, mindennemű használat és taposás visszaszorításával érhető el. Bizonyos, a kezelési egységhez tartozó erdőtervezett részleteket (pl. Kapolcs 13/A) célszerű lenne a szomszédos gyertyános-bükkös erdőben kijelölt 20 m széles pufferzónával együtt kivonni a fatermesztésből. Szükséges a vaddisznóállomány egyedszámának visszaszorítása, az illegális szórók helyeinek folyamatos ellenőrzése és felszámolása.

(e) **Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok**

Kötelezően betartandó előírások:

A hatályos erdőterv előírásai, az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény, valamint végrehajtási rendelete (61/2017. (XII. 21.) FM rendelet) és a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény betartandók. A 2016. évi körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az erdőgazdálkodás tartamosságát és fejlesztését szolgáló körzeti erdőtervezési keretértékekről szóló 69/2016. (X. 14.) FM rendelet,

illetve a hatályos erdőterv előírásai is kötelező érvényűek adott kezelési egység vonatkozásában.

Bizonyos önkéntesen vállalható előírás-javaslatok esetén a 2009. évi XXXVII. törvény VI. fejezet (az erdőt károsító hatások elleni védekezés) védelem a tűz ellen alfejezetében található 65. és 66. § betartása is kötelező.

Javasolt előírások:

- Kaszálás nem végezhető. (V04)
- A vízi növényzet nem irtható. (V11)
- A vízi növényzet és a part menti növényzet nem irtható (vágás, nádégetés, cserjék kivágása). (V14)
- Horgászvízként és halastóként nem hasznosítható. (V25)
- Legeltetés és kaszálás nem végezhető, a terület kezelés nélkül történő fenntartása. (GY21)
- A területen szóró, vadetető, sózó nem létesíthető. (VA03)
- Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőségű élőhelyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt). (E08)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés nincs tervezve.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egységhez tartozó láp- és mocsárerdő állományok megőrzése érdekében a szivárgóvízes-mocsaras jelleg megtartása kulcsfontosságú, ezért területükön semmiféle vízrendezést (pl. árokásást) nem szabad engedélyezni.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egység gazdálkodási tevékenységektől való mentesítését a kimagaslóan értékes életközösségekkel bíró vizes élőhelyek és az azokhoz kötődő fajok (ld. c) pont alatt felsorolva) élőhelyi igényei és állományvédelmi céljai indokolják.

5. Kezelési egység

(a) Kezelési egység kódja: KE-5

(b) Kezelési egység meghatározása: A tervezési terület kiemelkedő természetvédelmi jelentőségű erdőterületei (elhelyezkedését ld. a 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ANÉR élőhelyek: C1N – Mésztufás források és forrásgyepek, E1 – Franciaperjés rétek, H4 – Erdőssztyeprétek, félszáraz irtásrétek, száraz magaskórósok, J5 – Égerligetek, K2 – Gyertyános-kocsánytalan tölgyesek, K5 – Bükkösök, L1 – Mész- és melegkedvelő tölgyesek, LY2 – Törmelékletjtő-erdők, LY4 – Tölgyes jellegű sziklaerdők és tetőerdők, P45 – Fás legelők, fás kaszálók, legelőerdők, gesztenyeligetek

Érintett Natura 2000 élőhelyek: 9130 Szubmontán és montán bükkösök (*Asperulo-Fagetum*), 9180* Lejtők és sziklatörmelékek *Tilio-Acerion*-erdői, 91E0* Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*), 91G0* Pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraea*-val és *Carpinus betulus*-szal, (előzőekben néhol beágyazódva a forrásos, vízszivárgásos foltokon: 7220* Mésztufás források (*Cratoneurion*), melyeknek csak töredéke ábrázolt önálló foltként), 91H0* Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*-szel (élőhely mozaikban: 6210* Meszes alapkőzetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (*Festuco-Brometalia*) fontos orchidea-élőhelyei, 6510 Sík- és dombvidéki kaszálórétek (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*))

Érintett közösségi jelentőségű fajok: nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*), nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*), csíkos medvelepke (*Callimorpha quadripunctaria*), nyugati piszedenevér (*Barbastella barbastellus*)

Érintett, egyéb kiemelt fajok: pilisi bükköny (*Vicia sparsiflora*), kis apollólepke (*Parnassius mnemosyne*)

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Az élőhelyek és fajok védelme érdekében teljes érintetlenség biztosítása az inváziós növényfajok eltávolítására vonatkozó tevékenység kivételével. Biztosítani kell a folyamatos erdőborítást, az egészségügyi fakitermelés is mellőzendő. Faanyagtermelést nem szolgáló részletekben az említett üzemmód fenntartása. A kezelési körzethez tartozó molyhos tölgyesek tipikus véderdők, bennük érdemi gazdálkodás a terepviszonyok miatt nem folytatható. Területükön aktív beavatkozást csak a fehér akác eltávolítása érdekében kell tenni (egy állományfoltot érint – Keleményes-kő). Fás legelők esetében (az erdőtervezett erdőfoltok kivételével) nem erdőgazdálkodási hasznosítás, hanem legeltetés javasolt. Szükséges a vaddisznóállomány egyedszámának visszaszorítása, az illegális szőrök helyeinek folyamatos ellenőrzése és felszámolása.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

Az erdőtervezett erdőrészekre vonatkozó kötelező érvényű előírásokat az erdőterv tartalmazza, továbbá az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény. Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény, az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet valamint a 2016. évi körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az erdőgazdálkodás tartamosságát és fejlesztését szolgáló körzeti erdőtervezési keretértékekről szóló 69/2016. (X. 14.) FM rendelet, illetve a hatályos erdőterv előírásai is kötelező érvényűek adott kezelési egység vonatkozásában. Bizonyos önkéntesen vállalható előírás-javaslatok esetén a 2009. évi XXXVII. törvény VI. fejezet (az erdőt károsító hatások elleni védekezés) védelem a tűz ellen alfejezetében található 65. és 66. § betartása is kötelező.

Javasolt előírások:

- A közösségi jelentőségű élőhelyek vagy fajok megőrzése érdekében – az erdőterület erre alkalmas erdőrészeleiben a folyamatos erdőborítást biztosító átmeneti, örökzöld vagy faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódra való áttérés. (E03)
- Meghatározott erdőrészekben* az élőhelyek és fajok védelme érdekében teljes érintetlenség biztosítása az inváziós növényfajok eltávolítására vonatkozó tevékenység kivételével. (E10)
- Kórokozók és kártevők elleni vegyszeres védekezés kizárólag indokolt esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erdőterületeken, magtermő állományokban) történő elvégzése. (E74)
- Kártevők elleni védekezésnél kímélő technológiák és célirányos kijuttatás (területi lokalizáció, időszak megválasztása: életciklushoz kötött kijuttatás) alkalmazása. (E75)
- Kártevők elleni védekezésnél biológiai módszerek (feromoncsapdák, elterelő anyagok) alkalmazása. (E97)
- A területen szóró, vadetető, szózó nem létesíthető. (VA03)

(* Valamennyi 9180* Lejtők és sziklatörmelékek *Tilio-Acerion*-erdői és 91H0* Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*-szel élőhelyen, továbbá a legértékesebb bükkös foltok, vízszivárgásos égeresek, bükkösök, horhosok erdőinek területén.)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés nincs tervezve.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén a gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok – az általános részben foglaltakon túl – nem kerültek megfogalmazásra.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési javaslatok a tervezési terület kiemelkedő értékét jelentő Natura 2000 erdei élőhelyek (ld. fent) megőrzése érdekében kerültek megfogalmazásra, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek hosszú távú fenntartását szolgálják. Több közösségi jelentőségű, odvas, holt fa jelenlétét igénylő rovar- és emlősfaj jelenléte indokolja az egészségügyi termelések mellőzését is [pl.: nyugati pizedenevér (*Barbastella barbastellus*), nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*), nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*)]. Az igen sérülékeny élőhelyeken kerülendő a nagyvadállomány koncentrációja is.

6. Kezelési egység

(a) Kezelési egység kódja: KE-6

(b) Kezelési egység meghatározása: Jó természetességi állapotú tölgyes- és bükkös erdők (elhelyezkedését ld. a 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek: K2 – Gyertyános-kocsánytalan tölgyesek, K5 – Bükkösök, L1 – Mész- és melegkedvelő tölgyesek, L2a – Cseres-kocsánytalan tölgyesek, P2b – Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések (részben hibridkategóriaként)

Érintett Natura 2000 élőhelyek: 9130 Szubmontán és montán bükkösök (*Asperulo-Fagetum*), 91G0* Pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraea*-val és *Carpinus betulus*-szal, 91H0* Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*-szel, 91M0 Pannon cseres-tölgyesek

Érintett közösségi jelentőségű fajok: gyász-cincér (*Morimus funereus*), nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*), havasi cincér (*Rosalia alpina*), nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*), skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*), közép fakopáncs (*Dendrocopos medius*), holló (*Corvus corax*), kék galamb (*Columba oenas*)

Érintett, egyéb kiemelt fajok: kis szarvasbogár (*Dorcus parallelepipedus*), kis hőscincér (*Cerambyx scopolii*), cirpelő gyászbogár (*Enoplopus velikensis*), aranyos bábrabló (*Calosoma sycophanta*), kis bábrabló (*Calosoma inquisitor*), ezüsfoltos púposzövő (*Spatalia argentina*), tarka tölgybagoly (*Dryobotodes eremita*)

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén kíméletes, folyamatos erdőborítást biztosító üzemmódok javasoltak az itt előforduló – jelenlegi állapotukban is magas természeti értéket képviselő – élőhelyek és fajok megőrzése érdekében. A jelenleg a kezelési egységben előforduló homogén korösszetételű erdőállományok esetében a gazdálkodás során javasolt a mozaikosan változatos koreloszlás és ezáltal a változatos térszerkezet kialakítása, így egyszerre biztosítható az erdőállományok magasabb hozama, jobb egészségi állapota és állékonysága, valamint fajgazdagsága is. A nedvesebb részeken időben jelentősen elhúzott és kis kiterjedésű (0,5–1 ha-os) végvágásokkal történjenek meg a felújítások, a vízmosásos részeken, horhosokban pedig az állományfoltok érintetlenül kerüljenek visszahagyásra. Továbbá szükséges a vaddisznóállomány egyedszámának visszaszorítása, az illegális szőrők helyeinek folyamatos ellenőrzése és felszámolása.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

Az erdőtervezett erdőrészekre vonatkozó kötelező érvényű előírásokat az erdőterv tartalmazza, továbbá az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény. Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény, az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet, valamint a 2016. évi körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az erdőgazdálkodás tartamosságát és fejlesztését szolgáló körzeti erdőtervezési keretértékekről szóló 69/2016. (X. 14.) FM rendelet, illetve a hatályos erdőterv előírásai is kötelező érvényűek adott kezelési egység vonatkozásában. Bizonyos önkéntesen vállalható előírás-javaslatok esetén a 2009. évi XXXVII. törvény VI. fejezet (az erdőt károsító hatások elleni védekezés) védelem a tűz ellen alfejezetében található 65. és 66. § betartása is kötelező.

Javasolt előírások:

- Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőségű élőhelyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt). (E08)
- A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmének figyelembe vételével. (E09)
- Állománynevelés során a nyiladékok és az állományszélek felé legalább 5 m széles erdőszegély létrehozásának elősegítése vagy a meglévők fenntartása. Az elő- és véghasználatok során az idegenhonos növények eltávolítása (az őshonos növényekre nézve kíméletes módszerekkel). (E13)
- A gyérítések és véghasználatok során legalább 5 m³/ha álló és/vagy fekvő holtfa jelenlétének biztosítása. (E16)
- Az emberek testi épségét, közlekedést és épületeket nem veszélyeztető (az erdei élőhelyek fenntartását kiemelten szolgáló) lábon álló holtfák meghagyása. (E17)
- A kijelölt egyéb részletek (tisztás, cserjés, erdei vízfolyás és tó, kopár) részleges vagy teljes háborítatlanságának biztosítása. (E23)
- Természetes, természetszerű és származék erdőkben a tarvágás mellőzése. (E33)
- Fahasználatok során a kitermelt faanyag vonszolások közelítésének mellőzése. A faanyagot rövid fában, emelve kell közelíteni. (E35)
- Őshonos fafajú állományok véghasználata során átlagosan 5-20% területi lefedettséget biztosító mikroélőhelyek visszahagyása, lehetőleg az idős állomány összetételét jellemző formában. (E38) *Megjegyzés: a mikroélőhelyeket hagyásfa csoportok és biotópfák jelentik.*
- A mikroélőhelyek fenntartása. (E39) *Megjegyzés: a mikroélőhelyeket hagyásfa csoportok és biotópfák jelentik.*
- Az erdőfelújításban, pótlásban, állománykiegészítésben kizárólag tájhonos fafaj alkalmazása. (E57) A tájhonos fafajok listáját az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet tartalmazza.
- A környező gyepterületek védelme érdekében az idegenhonos fafajok alkotta állományok terjeszkedésének megakadályozása. (E69)
- Kórokozók és kártevők elleni vegyszeres védekezés kizárólag indokolt esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erdőterületeken, magtermő állományokban) történő elvégzése. (E74)
- Kártevők elleni védekezésnél kímélő technológiák és célirányos kijuttatás (területi lokalizáció, időszak megválasztása: életciklushoz kötött kijuttatás) alkalmazása. (E75)
- Kártevők elleni védekezésnél biológiai módszerek (feromoncsapdák, elterelő anyagok) alkalmazása. (E97)
- A hagyásfák, hagyásfacsoportok fenntartása a fák természetes pusztulásáig. (E85)
- A területen szóró, vadetető, szózó nem létesíthető. (VA03)
- Ameddig a vadállomány nagysága nem éri el azt a szintet, hogy kerítés nélkül is biztosítható legyen a felújítás sikeressége, addig a felújítás területét lehetőség szerint be kell keríteni. A kerítéseket legkésőbb az utolsó tisztítási munka elvégzését követő egy éven belül le kell bontani. (VA02)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés nincs tervezve.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén a gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok – az általános részben foglaltakon túl – nem kerültek megfogalmazásra.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési javaslatok a tervezési terület gazdálkodás által érintett, de jó természetességi állapotú erdei élőhelyeinek és az azokhoz kötődő fajoknak a fenntartása és megőrzése érdekében kerültek meghatározásra. A gazdasági hasznosítás során kíméletes, az élőhely talajára, lágyszárú növényzetére és állatvilágára a lehetőség szerinti legkisebb károsító hatást kifejtő módszereket kell alkalmazni, illetve a gazdálkodás térbeli és időbeli rendjének meghatározása során az élőhely értékeire, azok fenntartására figyelemmel kell lenni. A területen élő védett, fokozottan védett illetve közösségi jelentőségű állatfajok [pl.: nagy höscincér (*Cerambyx cerdo*), gyászincér (*Morimus funereus*), skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*), nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*), nyugati piszedenevér (*Barbastella barbastellus*)] fennmaradása érdekében szükséges a megfelelő mennyiségű odvas illetve holt fa visszahagyása.

7. Kezelési egység

(a) Kezelési egység kódja: KE-7

(b) Kezelési egység meghatározása: A tervezési terület átalakított erdő- és vágásterületei (elhelyezkedését ld. a 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek: K2 – Gyertyános-kocsánytalan tölgyesek, K5 – Bükkösök, L2a – Cseres-kocsánytalan tölgyesek, LY4 – Tölgyes jellegű sziklaerdők és tetőerdők, RA – Őshonos fajú facsoportok, fasorok, erdősávok, RB – Őshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők, RC – Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők, RDb – Őshonos lombos fafajokkal elegyes idegenhonos lombos és vegyes erdők, S4 – Ültetett erdei- és feketefenyvesek, S6 – Nem őshonos fafajok spontán állományai, S7 – Nem őshonos fajú facsoportok, erdősávok és fasorok (zömmel hibridkategóriaként)

Érintett Natura 2000 élőhelyek: 9130 Szubmontán és montán bükkösök (*Asperulo-Fagetum*), 9180* Lejtők és sziklatörmelékek *Tilio-Acerion*-erdői, 91G0* Pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraea*-val és *Carpinus betulus*-szal, 91M0 Pannon cseres-tölgyesek

Érintett közösségi jelentőségű fajok: Gyászincér (*Morimus funereus*), havasi cincér (*Rosalia alpina*), közép fakopáncs (*Dendrocopos medius*)

Érintett, egyéb kiemelt fajok: kis szarvasbogár (*Dorcus parallelepipedus*), kis höscincér (*Cerambyx scopolii*)

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A gazdálkodás során törekedni kell a természetszerű szerkezettel, faállománnyal és korösszetétellel jellemezhető állományok kialakítására. Az elegyetlen fenyvesek a felújítások során mindenképpen átalakítandók, a meglévő lombeleget megkímélve. Célszerű átalakításukat időben elnyújtani. Fontos, hogy az inváziós, illetve intenzíven terjedő fajok (pl.

fehér akác) behatolását megakadályozzuk, mert azok a degradált élőhelyeken gyorsan elterjedhetnek. Továbbá szükséges a vaddisznóállomány egyedszámának visszaszorítása, az illegális szőrök helyeinek folyamatos ellenőrzése és felszámolása.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

Az erdőtervezett erdőrészekre vonatkozó kötelező érvényű előírásokat az erdőterv tartalmazza, továbbá az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény. Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény, az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet, a 2016. évi körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az erdőgazdálkodás tartamosságát és fejlesztését szolgáló körzeti erdőtervezési keretértékekről szóló 69/2016. (X. 14.) FM rendelet, illetve a hatályos erdőterv előírásai is kötelező érvényűek adott kezelési egység vonatkozásában. Bizonyos önkéntesen vállalható előírás-javaslatok esetén a 2009. évi XXXVII. törvény VI. fejezet (az erdőt károsító hatások elleni védekezés) védelem a tűz ellen alfejezetében található 65. és 66. § betartása is kötelező.

Javasolt előírások:

- Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőségű élőhelyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt). (E08)
- Az erdőrészletben megjelölt mikroélőhelyen legalább 10 m³/ha, kifejezetten vastag (többségében 30 cm mellmagassági átmérő feletti) odvas, böhönc, fészkelő- és búvóhelynek alkalmas élő fák kijelölése és folyamatos fenntartásának biztosítása. (E22)
Megjegyzés: a mikroélőhelyeket hagyásfa csoportok és biotópfák jelentik.
- A nevelővágások során az intenzíven terjedő fafajok teljes mértékű eltávolítása. (E31)
- Öshonos fafajú állományok véghasználatá során átlagosan 5-20% területi lefedettséget biztosító mikroélőhelyek visszahagyása, lehetőleg az idős állomány összetételét jellemző formában. (E38) *Megjegyzés: a mikroélőhelyeket hagyásfa csoportok és biotópfák jelentik.*
- Az eredeti talajállapot fenntartása érdekében a talaj-előkészítés és a tuskózás elhagyása. (E49)
- Felújítás tájhoz hasonló fafajokkal, illetve célállománnyal. (E51) A tájhoz hasonló fafajok listáját az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet tartalmazza.
- Talajvédelmi rendeltetésű és felnyíló (erdőssztyepp jellegű) erdők esetében a felújítás során a tájhoz hasonló fafajok tuskó- és gyökérsarj eredetű újulatának megőrzése. (E61)
- Kórokozók és kártevők elleni vegyszeres védekezés kizárólag indokolt esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erdőterületeken, magtermő állományokban) történő elvégzése. (E74)
- Kártevők elleni védekezésnél kímélő technológiák és célirányos kijuttatás (területi lokalizáció, időszak megválasztása: életről kötött kijuttatás) alkalmazása. (E75)
- Kártevők elleni védekezésnél biológiai módszerek (feromoncsapdák, elterelő anyagok) alkalmazása. (E97)
- Faanyag mozgatása csak kemény (száraz vagy fagyott) talajviszonyok mellett. (E81)
- A hagyásfák, hagyásfacsoportok fenntartása a fák természetes pusztulásáig. (E85)

- A talajszinten odúval rendelkező fák kivágása magas tuskó visszahagyásával, az odú megőrzésével. (E95)
- A területen szóró, vadetető, sózó nem létesíthető. (VA03)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés nincs tervezve.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén a gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok – az általános részben megtalálhatókon túl – nem kerültek megfogalmazásra.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egység területén található erdőterületek megfelelő gazdálkodási módok alkalmazása esetén hosszútávon természetközeli fajkészletű és állapotú erdőállományokká alakíthatók, melyek további kéméletes használata a közösségi jelentőségű élőhelyek és fajok lokális előfordulásainak és állományainak megerősítését biztosíthatják. A gazdasági hasznosítás során kéméletes, az élőhely talajára, lágyszárú növényzetére és állatvilágára a lehetőség szerinti legkisebb károsító hatást kifejtő módszereket kell alkalmazni. A felújítógátások során szükséges a megfelelő méretű mikroélőhelyek visszahagyása (a mikroélőhelyeket hagyásfa csoportok és biotópfák jelentik).

8. Kezelési egység

(a) Kezelési egység kódja: KE-8

(b) Kezelési egység meghatározása: Rendszeresen művelt szántók (elhelyezkedését ld. a 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek: T2 – Évelő, intenzív szántóföldi kultúrák, T6 – Extenzív szántók

Érintett Natura 2000 élőhelyek: Nincs érintett élőhely.

Érintett közösségi jelentőségű fajok: Nincs érintett faj.

Érintett, egyéb kiemelt fajok: Nincs érintett faj.

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kezelési egységben szántóföldi művelés folyik, mely nem veszélyezteti a közösségi jelentőségű fajokat és élőhelyeket. Művelési ág megváltoztatása szántóból gyepképpé támogatható. A szántóföldi művelés során szükséges a szomszédos élőhelyeken előforduló jelölő fajok és élőhelyek védelmének figyelembe vétele.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

Jelenleg nincsenek érvényben Natura 2000 területen található szántókra vonatkozó kötelező előírások.

Javasolt előírások:

- A növénytermesztéssel kapcsolatos technológiai munkálatok során bármilyen depóniát csak szántókon lehet létrehozni, és ott legfeljebb 2 hónapig lehet tárolni. (SZ09)
- A parcella szélein legalább 6 m széles növényvédő szer mentes táblaszegély elhagyása, a táblaszegélyben szükség esetén mechanikai gyomirtás végzése. (SZ15)
- Természetbarát gyepesítés, termőhelytől függően üde rét vagy száraz gyep kialakulásának elősegítése. Tájidegen magkeverék nem alkalmazható, csak a termőhelyre jellemző őshonos fajok vethetők. (SZ67)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés támogatandó (ld. fentebb SZ67 előírás-javaslat)..

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén a gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok – az általános részben foglaltakon túl – nem kerültek megfogalmazásra.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési javaslatok célja, hogy az intenzíven kezelt szántóterületen folyó gazdálkodás a lehető legkisebb mértékben veszélyeztesse a környező természetvédelmi jelentőséggel bíró élőhelyek állapotát. A szántóterületek a tervezési területen előforduló jelölő élőhelyek és fajok előfordulásával nem fednek át. Az önkéntesen vállalható előírás-javaslatok részben a lokális ökológiai folyosók megerősítésén keresztül szándékoznak szolgálni általános biodiverzitásvédelmi célokat.

9. Kezelési egység

(a) Kezelési egység kódja: KE-9

(b) Kezelési egység meghatározása: Telephelyek, roncsterületek, épületek környezete és utak tartoznak a kezelési egységhez (elhelyezkedését ld. a 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek: U4 – Telephelyek, roncsterületek és hulladéklerakók, U10 – Tanyák, családi gazdaságok, U11 – Út- és vasúthálózat

Érintett Natura 2000 élőhelyek: Nincs érintett élőhely.

Érintett közösségi jelentőségű fajok: Nincs érintett faj.

Érintett, egyéb kiemelt fajok: Nincs érintett faj.

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kezelési egység hasznosítása során figyelemmel kell lenni a környező területek természeti értékeire, közösségi jelentőségű élőhelyeire, azokat a használat során nem érheti károsodás.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

Nem adhatók meg kötelezően betartandó előírások.

Javasolt előírások:

Az inváziós gyomok virágzásban történő kaszálása. (GY107)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés nincs tervezve.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén a gazdálkodáshoz nem köthető javaslatokat – az általános részben megtalálhatókon túl – nem teszünk.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A megfogalmazott kezelési javaslatok általános természetvédelmi és élőhelyvédelmi célokat szolgálnak – különös tekintettel az inváziós fajok terjedésének megakadályozására..

3.2.2. Élőhely-rekonstrukció és élőhelyfejlesztés

A tervezési területen élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés – a KE-8 kezelési egységnél megfogalmazott, lehetőség szerinti szántó-visszagyepesítésen túl – nincs tervezve.

3.2.3. Fajvédelmi intézkedések

A fejezetben alapvetően azon fajokra vonatkozóan fogalmaztunk meg fajvédelmi intézkedés-javaslatokat, melyek aktuális állománymérete, elterjedtsége és élőhelyigénye megteremti a feltételét az állományok hatékony megőrzésének és megerősítésének.

Sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*)

Fajvédelme elsődlegesen élőhely-megőrzéssel, a lárvák fő táplálkozási helyét jelentő kőkény (*Prunus spinosa*) és galagonya fajok (*Crataegus* spp.) egyedeinek megtartásával biztosítható. Ez a cserjeirtások kontrollált megvalósításával biztosítható.

Gyászincér (*Morimus funereus*)

Elsősorban tölgy és bükk egyedek gyökereiben, csonkjaiban él lárvája. Élőhelyválasztásából adódóan fajvédelemi intézkedésként a gyászincér kapcsán a vegyeskorú erdőrészek fenntartása, idős faegyedek kímélete említhető.

Nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*) és Nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*)

A fajok állományainak védelmét a vegyes korú erdőrészek fenntartása, a tarvágások mellőzése, az idős faegyedek kímélete, a sérült és kidőlt fák helyszínen hagyása biztosíthatja.

Vöröshasú unka (*Bombina bombina*)

Élőhelyével szemben különösebb igényt nem támaszt, állandóbb vizű pocsolyákban is megtelepszik, megőrzése azonban nagyobb kiterjedésű, rendszeresen vízborításos élőhelyek fenntartásával biztosítható.

Leánykökörcsin (*Pulsatilla grandis*)

Állományainak megőrzése a faj élőhelyeinek megőrzésével biztosítható. Legfőbb potenciális veszélyeztető tényezőnek az esetleges legeltetés és a lokális, kilátóponthoz köthető populáció miatt, a kiránduló turizmus eredetű taposás számít.

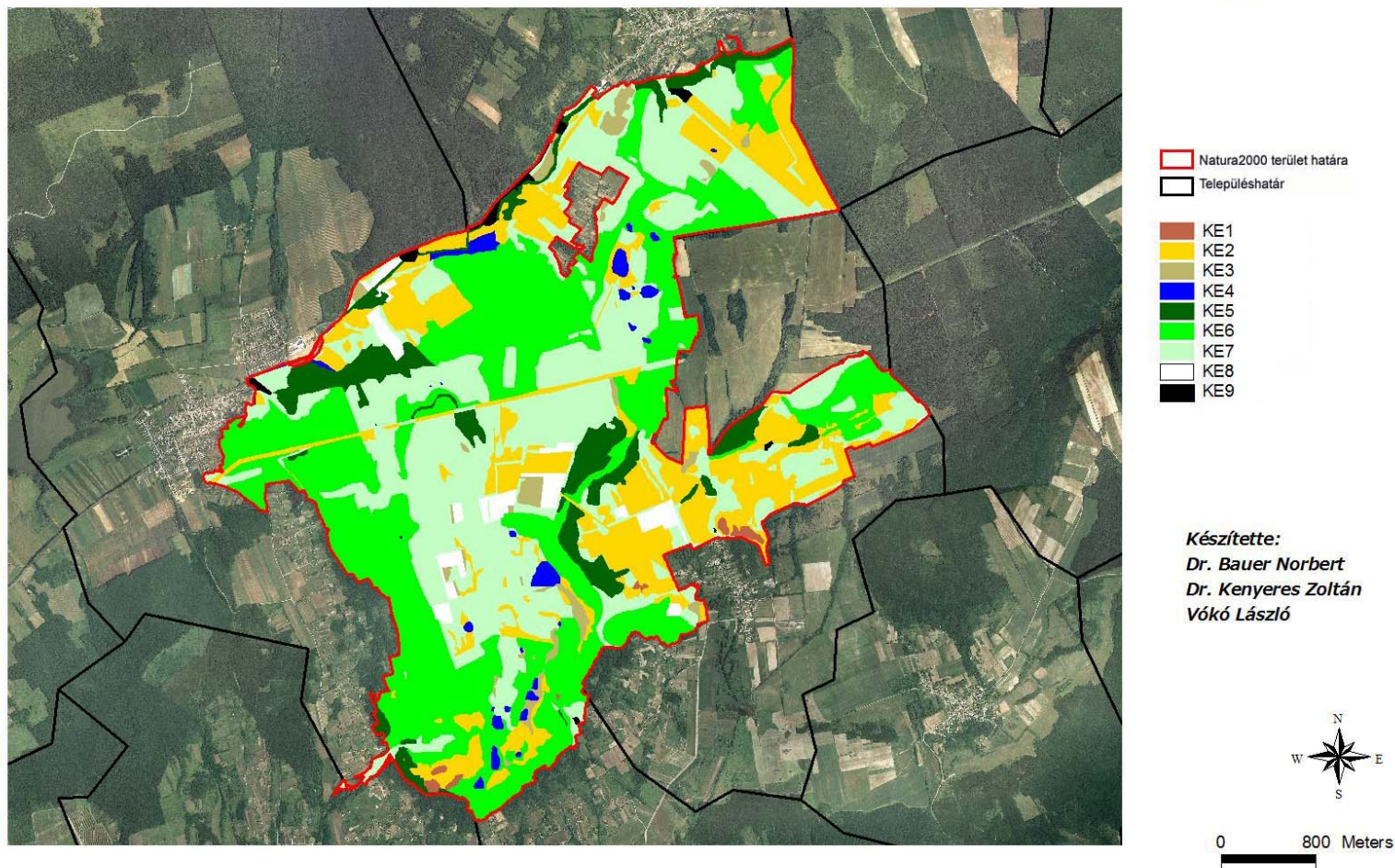
3.2.4. Kutatás, monitorozás

A közösségi jelentőségű élőhelytípusok Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer (NBmR) alapján végzett további monitorozása javasolt. Indokolt volna a jelölő fajok közül a sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*) és a vöröshasú unka (*Bombina bombina*) állományméretének rendszeres nyomon követése – hároméves gyakorisággal, a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer (NBmR) mintavételi módszertana szerint. A nem jelölő, de lokálisan fontos előfordulással bíró leánykökörcsin (*Pulsatilla grandis*) monitorozása ugyancsak indokolt. A tervezési területhez tartozó új mintavételi hely felvételét az országos monitorozó program mintavételi helyei közé nem javasoljuk.

3.2.5. Mellékletek

3.2.5.a. A tervezési terület kezelési egységeinek térképe

3.2.5.a. A HUBF20007 Monostorapáti Fekete-hegy kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve 2016
A tervezési terület kezelési egységeinek térképe

3.2.5. b. A kezelési egységekhez kötött intézkedések hrsz és MePAR megfeleltetése

Kezelési egység kódja	Kezelési egység megnevezése	Területe (ha)	Érintett hrsz.-ok	Érintett erdőrészek	Érintett MEPAR-blokkok
KE-1	Kiemelkedően értékes sziklagyepek és lejtőgyepek	6,77	Balatonhenye 089/11, 0126/7, Köveskál 0322/3, Szentbékáll 012/39, 012/22	Nincs.	X37LV-W-12, XJFTW-U-12, XLJ0V-4-12, XTY6P-T-12, XXELW-1-12
KE-2	Roszbabb állapotú, cserjésedő, részben legeltetett, részben legeltetésből, kaszálásból felhagyott száraz és félszáraz gyepek	338,29	Balatonhenye 089/8, 089/11, 089/12, 089/22, 089/25, 089/26, 0110/4, 0110/5, 0113/4, 0113/5, 0113/6, 0113/9, 0113/10, 0116/4, 0118/2, 0118/4, 0118/18, 0118/21, 0118/22, 0118/24, 0118/30, 0118/31, 0118/34, 0118/36, 0119/2, 0120/2, 0121/2, 0122/6, 0126/3, 0126/5, 0126/6, 0126/7, Kapolcs 028/2, 028/4, 033, 036/2, 037/1, 037/2, 043/2, 048/1-2, 048/4, 065, 072, 077, 089/1, Köveskál 0322/3, 0324/4, 0327/2, Monostorapáti 0110/1-2, 0110/6, 0113/4-5, 115/3, 0117/1, 0117/2, 0120/1-10, 0120/3, 0130/1, 0134, 0137, 0144/42, 0144/53, 0144/56, 0144/63, 0144/64, 0144/7-9, 0144/48, 0147/3, 0149/14-15, 0149/23, 0149/24, 0149/30, 0149/31, 0149/46, 0149/47, 0149/51, 0154/14, 0154/7, 0154/9, Szentbékáll 012/22, 012/39	Balatonhenye 12TI; Kapolcs 14CE2, 15NY, 15NY, 15D, 18A, 18B, 18CE2, 22A, 24CE, 26B, 26NY2, 26C, 26NY1, 26A, 26CE3, 26CE4, 26CE5; Monostorapáti 30TI, 30VF1, 30VF3, 30VF4, 38NY, 53I, 53CE2, 54A, 54C, 54D, 54G, 54H, 54CE5, 54TI2, 82A	X0TDW-7-12, X06DW-L-12, X37LV-W-12, X68TP-3-12, X6C6P-K-12, X7LDN-1-12, X9FTN-C-12, XC0DN-J-12, XC1LN-R-12, XCVTN-U-12, XDTDN-D-12, XDVVN-V-12, XF6DN-U-12, XFK6N-1-12, XFLDN-8-12, XFMLN-H-12, XFR6N-7-12, XFY6N-E-12, XH2TN-5-12, XH40N-D-12, XHFTW-T-12, XJ40N-E-12, XJFTW-U-12, XJULN-R-12, XKFTN-M-12, XKJ0N-V-12, XKULN-T-12, XKVTN-2-12, XLJ0V-4-12, XLLDN-D-12, XLR6N-C-12, XN2TV-J-12, XN40M-J-12, XNTDV-V-12, XNX0P-E-12, XNY6Q-P-12, XP0DQ-X-12, XP0DQ-X-12, XTC6P-6-12, XTY6P-T-12, XU6DP-8-12, XVK6P-F-12, XVK6P-F-12, XXELW-1-12, XXJ0W-H-12, XXX6W-Q-12, XXULW-E-12

Kezelési egység kódja	Kezelési egység megnevezése	Területe (ha)	Érintett hrsz.-ok	Érintett erdőrészek	Érintett MEPAR-blokkok
KE-3	Jó állapotú, illetve rendszeres kezeléssel javítható állapotú kaszálórétek	33,66	Balatonhenye 0110/4, 0113/10, 0113/5, 0118/21, 0118/24, Kapolcs 0248, 037/2, 043/2, 049/7, 049/9, 064/1-6, 0322/3, Köveskál 0324/4, Monostorapáti 0108, 0144/57, 0144/62, 0144/64, 0149/15, 0149/42, 0149/43, 0149/46, 0149/48, Szentbékkála 011/1	Nincs.	X68TP-3-12, X6C6P-K-12, X7LDN-1-12, X97LN-W-12, XAR6N-3-12, XFNTN-Q-12, XFVTN-X-12, XFY6N-E-12, XKULN-T-12, XLJ0V-4-12, XN2TV-J-12, XVK6P-F-12, XXA0V-8-12, XXFTV-7-12, XXX6W-Q-12
KE-4	Kimagaslóan értékes életközösséggel bíró bazalttavak térségében előforduló élőhely-komplexumok	23,22	Balatonhenye 0110/4, 0110/5, 0118/20, 0118/21, Kapolcs 043/2, 050, 051, 052, 072, 077, Köveskál 0322/3, 0324/4, 0325/2, 0326, Monostorapáti 0112, 0115/1, 0115/4, 0137, 0144/61, 0144/63, 0144/64, 0145, 0147/3, 0149/11, 0149/24, Szentbékkála 011/1, 012/40	Balatonhenye 5A, 5TI1, 5TI2, 9TI1; Kapolcs 13A, 13B, 13TI; Köveskál 1B; Monostorapáti 30A, 30B, 54CE4, 54VI, 63A, 54J; Szentbékkála 11A, 11B, 11E, 11H, 11NY2, 11TI2, 11TI4, 23A, 23B, 23C, 23D, 23CE, 23VII, 23VI2, 23VI3	X68TP-3-12, XF6DN-U-12, XKFTN-M-12, XKFTN-M-12, XLJ0V-4-12, XLLDN-D-12, XN2TV-J-12
KE-5	Kiemelkedő természetvédelmi jelentőségű erdőterületek	123,14	Balatonhenye 089/11, 089/22, 089/25, 0107/1, 0113/10, 0118/3, 0118/18, 0118/21, 0118/27, 0118/29, 0118/30, 0118/31, 0120/2, 0121/2, Kapolcs 028/4, 036/1, 043/2, 077, 083/4, 089/1, 091, 0257, Köveskál 0327/1, Monostorapáti 0112, 0115/4, 0117/2, 0117/3, 0128, 0134, 0143/2, 0149/2, 0149/19, 0149/20, 0149/52, 0154/9, Szentbékkála 011/1, 012/39, 012/40	Balatonhenye 6A, 6C, 7A, 7B, 7C, 8A, 8B, 8C, 8D, 8E, 8F, 8H, 8I, 8J, 8K, 8K, 8M, 8NY, 8CE1, 9A, 9B, 9I, 13C, 13D, 13CE, 21A, 29A; Kapolcs 13A, 15A, 16A, 16B, 16TI, 17D, 17E, 18A, 18B, 22A, 24A, 24D, 24C, 26NY1, 26A, 26CE1, 26CE2; Köveskál 5B; Monostorapáti 30TI, 30VF1, 30VF2, 30VF3, 30VF4, 32A, 33A, 33B, 33C, 33D, 33TI, 34B, 37I, 38H, 38J, 38K, 41E, 41G, 48B, 48D, 48G, 49A, 51B, 51G, 63A, 67A, 77A, 77B, 77TI; Szentbékkála 9A, 9C, 9NY, 22A, 22B, 22C, 22NY, 23A, 23E	X68TP-3-12, X7LDN-1-12, X86DP-N-12, XH2TN-5-12, XH40N-D-12, XJFTW-U-12, XKFTN-M-12, XKJ0N-V-12, XLJ0V-4-12, XLLDN-D-12, XMMLV-V-12, XN40M-J-12, XNULN-W-12, XNY6Q-P-12, XTC6P-6-12, XTY6P-T-12, XVK6P-F-12

Kezelési egység kódja	Kezelési egység megnevezése	Területe (ha)	Érintett hrsz.-ok	Érintett erdőrészek	Érintett MEPAR-blokkok
KE-6	Jó természetességi állapotú tölgyes- és bükkös erdők	622,87	Balatonhenye 089/11, 089/22, 089/4, 0110/4, 0110/5, 0118/21, 0118/30, 0118/31, 0118/33, 0118/34, Kapolcs 028/2-3, 036/1, 036/2, 037/1, 043/2, 047/7, 048/4, 048/7, 054/1, 054/2, 054/6, 072, Köveskál 0322/3, 0324/4, 0327/1, 0327/2, 0327/3, 0381/6, Monostorapáti 0120/5, 0143/2, 0143/2, 0144/4, Monostorapáti 0144/63, 0144/64, 0147/3, 0149/2, 0149/21, 0149/23, 0149/32, 0149/38, 0149/39, 0149/39, 0149/50, 0149/51, 0149/52, 0149/52, 0154/10, 0154/15, 0154/9, Szentbékálla 011/1, 012/22, 012/39, 012/40	Balatonhenye 4A, 4B, 4CE1, 5A, 5B, 5C, 5D, 5E, 5TI2, 6A, 6B, 6C, 6D, 6E, 6F, 6NY, 6CE, 8A, 8B, 8C, 8E, 8F, 8G, 8J, 8K, 8L, 8M, 8CE1, 8CE2, 9B, 9C, 9D, 9E, 9F, 9G, 9H1, 9H2, 9TI1, 9TI2, 9TI3, 9TI4, 9CE1, 9CE2, 9CE3, 9CE4, 13D, 13CE, 15A, 15B, 15CE1, 15CE2, 17A, 17B, 17C, 17D; Kapolcs 3A, 3B, 3CE1, 3CE2, 3CE3, 13A, 13B, 13C, 13D, 13E, 13F, 13G, 13H, 13K, 13TI, 14A, 14B, 14C, 14D, 14E, 14G, 14J, 14K, 14CE2, 14CE3, 17A, 17B, 17C, 17D, 17E, 17F, 17H, 17I, 18CE2, 19A, 19B, 19C, 19F, 19G, 19H, 22A, 24B, 24D, 24E, 24F, 24CE, 24C, 38A; Köveskál 1A, 1B, 2A, 2B, 2CE, 3A, 3B, 3CE, 4A, 4B, 5A, 5B, 5C, 28A; Monostorapáti 30A, 30B, 30C, 31A, 31B, 31C, 31NY, 32A, 32NY, 33A, 33B, 34A, 34B, 37A, 37B, 37C, 37D, 37E, 37F, 37G, 37H, 37I, 37J, 37K, 37L, 37NY1, 37NY2, 38B, 38C, 38D, 38E, 38F, 38G, 38H, 38I, 38J, 38K, 38L, 38NY, 39A, 39B, 39C, 39D, 39E, 39F, 39TN, 40A, 40B, 40C, 40NY, 41A, 41B, 41C, 41D, 41E, 41F, 41G, 41NY, 42A, 42B, 42C, 42D, 42D, 42CE, 47B, 47C, 48B, 48C, 48D, 48F, 49A, 49B, 49C, 49D, 49E, 49F, 49G, 50A, 50B, 50C, 50D, 50E, 50F, 50G, 50CE, 52B, 52C, 52D, 52E, 52G, 52J, 52K, 53D, 53E, 54B, 54E, 54F, 54CE2, 54CE4, 54J, 55A, 65B, 65C, 78A;	X68TP-3-12, X1K6V-R-12, X1K6V-R-12, X7LDN-1-12, X86DP-N-12, X9FTN-C-12, XJFTW-U-12, XKFTN-M-12, XKMLN-L-12, XLJ0V-4-12, XLJ0V-4-12, XLLDN-D-12, XLLDN-D-12, XMMLV-V-12, XMMLV-V-12, XMY6V-T-12, XN2TV-J-12, XN2TV-J-12, XN40M-J-12, XNTDV-V-12, XNX0P-E-12, XTC6P-6-12

Kezelési egység kódja	Kezelési egység megnevezése	Területe (ha)	Érintett hrsz.-ok	Érintett erdőrészek	Érintett MEPAR-blokkok
KE-6	Jó természetességi állapotú tölgyes- és bükkös erdők			Szentbékálló 9A, 9B, 9C, 9NY, 10A, 10NY, 11A, 11B, 11C, 11D, 11E, 11F, 11G, 11H, 11NY1, 11NY2, 11TI1, 11TI2, 11TI3, 22A, 22B, 22C, 22D, 22E, 22NY, 22TI, 22CE, 23A, 23B, 23C, 23D, 23E, 23NY, 23CE, 23VI1, 23VI2, 23VI3	
KE-7	Átalakított erdő- és vágásterületek	590,51	Balatonhenye 089/11, 089/12, 089/13, 089/22, 089/25, 089/4, 089/8, 094/2, 0107/1, 0110/4, 0110/5, 0113/4, 0113/6, 0113/9, 0113/10, 0116/3-4, 0118/18, 0118/2, 0118/3, 0118/21, 0118/24, 0118/27, 0118/31, 0118/32, 0118/33, 0118/34, 0118/36, 0119/2, 0120/2, 0121/2, 0122/1, 0122/3, 0122/6, 0126/4, 0126/5, 0126/7, Kapolcs 025, 026, 028/2, 028/3, 028/4, 032, 036/2, 037/2, 043/2, 047/7, 048/1-2, 048/4, 048/5, 048/6, 062/7, 064/1-3, 065, 066, 070, 072, 077, 089/1, 089/3, 0248, 0265, Köveskál 0322/3, 0327/1, 0381/2, 0381/6, 0381/7, Monostorapáti 0108, 0109, 0110/5, 0110/6, 0111, 0115/3, 0117/1, 0120/13, 0120/2, 0120/3, 0120/5, 0128, 0130/2, 0130/4, 0134, 0137, 0143/2, 0143/9, 0144/10-47, 0144/4, 0144/54, 0144/57, 0144/61, 0144/62, 0144/63, 0147/3, 0148, 0149/11, 0149/13-15, 0149/19, 0149/2, 0149/20, 0149/21-22, 0149/23, 0149/24, 0149/27-29, 0149/30, 0149/32, 0149/34, 0149/35, 0149/36, 0149/38, 0149/39, 0149/40, 0149/43, 0149/44, 0149/45, 0149/46, 0149/47-48, 0149/51, 0149/52, 0154/7, 0154/9, 0154/10, 0154/14, 0154/15, Szentbékálló 011/1, 012/27, 012/29, 012/39, 012/40	Balatonhenye 4A, 4B, 4C, 4CE1, 4CE2, 4CE3, 4CE4, 5A, 5B, 5C, 5D, 5E, 5F, 5TI1, 5TI2, 5CE, 6A, 6B, 6C, 6E, 6F, 6G, 6H, 6NY, 6TI, 6CE, 7A, 7B, 7D, 8A, 8C, 8F, 8H, 8I, 8L, 9A, 9B, 9C, 9D, 9E, 9F, 9G, 9H1, 9I, 9TI1, 9TI2, 9CE2, 9CE4, 9CE5, 12A, 12B, 12TI, 13C, 13TN, 15A, 15B, 15CE1, 15CE2, 17A, 17B, 17D, 18A, 21A, 21B, 25A, 26A, 27A, 28A, 29A, 30A; Kapolcs 3B, 3CE3, 13B, 13C, 13D, 13E, 13F, 13G, 13H, 13I, 13J, 13K, 13TI, 14A, 14B, 14C, 14D, 14E, 14F, 14G, 14H, 14I, 14J, 14K, 14L, 14TI, 14CE1, 14CE2, 14CE3, 15A, 15B, 15C, 15NY, 15D, 16A, 16B, 16TI, 17A, 17B, 17C, 17D, 17E, 17F, 17G, 17H, 17I, 18A, 18B, 18CE1, 18CE2, 19A, 19C, 19D, 19E, 19F, 19G, 20A, 21B, 21C, 22A, 23A, 24D, 24E, 26B, 26C, 26CE3, 26CE4, 26CE5, 29A, 37A, 38A, 38B; Köveskál 1A, 2B, 2CE, 4A, 4B, 5A, 5B, 5C, 21A; Monostorapáti 30A, 30C, 30TI, 30VF2, 30CE1, 30CE2, 31A, 31C, 32A, 33A, 33B, 33C, 33D, 33TI, 34A, 34B, 37A, 37B, 37C, 37D, 37G,	X68TP-3-12, X6C6P-K-12, X7LDN-1-12, X97LN-W-12, X9FTN-C-12, XCVTN-U-12, XFMLN-H-12, XH2TN-5-12, XH40N-D-12, XHFTW-T-12, XJ0DW-X-12, XJ6DN-W-12, XJFTW-U-12, XKFTN-M-12, XKFTN-M-12, XKJ0N-V-12, XKMLN-L-12, XKULN-T-12, XKVTN-2-12, XLJ0V-4-12, XLLDN-D-12, XLR6N-C-12, XMMLV-V-12, XN2TV-J-12, XN2TV-J-12, XN40M-J-12, XNTDV-V-12, XNULN-W-12, XNX0P-E-12, XNY6Q-P-12, XP0DQ-X-12, TC6P-6-12, XTY6P-T-12, XVK6P-F-12, XXELW-1-12, XXFTV-7-12, XXK6W-Q-12, XXULW-E-12

Kezelési egység kódja	Kezelési egység megnevezése	Területe (ha)	Érintett hrsz.-ok	Érintett erdőrészek	Érintett MEPAR-blokkok
KE-7	Átalakított erdő- és vágásterületek			37I, 37K, 37L, 37NY1, 37NY2, 38A, 38D, 38E, 38F, 38H, 38I, 38J, 38K, 38L, 38NY, 39B, 39C, 39D, 39F, 40C, 41E, 42A, 42B, 42C, 42D, 42CE, 47A, 47B, 47C, 47CE, 48A, 48B, 48C, 48D, 48E, 48F, 48G, 48NY, 49A, 49B, 49C, 49D, 49F, 49NY, 50B, 50C, 50D, 50E, 50F, 50G, 50NY, 50CE, 51A, 51B, 51C, 51D, 51E, 51F, 51G, 51H, 51I, 51J, 51CE, 51K, 52A, 52B, 52C, 52D, 52E, 52F, 52G, 52H, 52I, 52J, 52NY, 52CE1, 52K, 52CE2, 53A, 53B, 53C, 53D, 53E, 53F, 53G, 53H, 53I, 53CE1, 53CE2, 53NY, 53TI, 54A, 54B, 54C, 54D, 54E, 54F, 54TI1, 54CE1, 54CE2, 54CE3, 54CE4, 54VI, 54G, 54H, 54I, 54J, 54CE5, 54TI2, 55A, 65A, 65B, 65C, 65CE, 67A, 68A, 77A, 79A, 80A, 80B, 80C, 81A, 82A, 83A, 83B, 83C; Szentbékálló 9B, 9C, 10A, 11A, 11C, 11D, 11E, 11F, 11G, 11H, 11NY1, 11NY2, 11TI2, 11TI3, 11TI4, 15A, 15C, 15TI, 22A, 22B, 22C, 22CE, 23B, 23C, 23VI	
KE-8	Rendszeresen művelt szántók	40,27	Balatonhenye 089/25, 0118/22, 0118/23, 0118/33, 0119/2, 0122/5, 0122/6, 0123, Monostorapáti 0110/5, 0110/6, 0117/2, 0117/3, 0130/2, 0130/3, 0144/41, 0144/42, 0144/53, 0144/54, 0144/57, 0144/58, 0147/3, 0149/32, 0149/34, 0149/36, 0149/43	Balatonhenye 9TI4; Monostorapáti 30TI, 30VF2, 54TI1, 54CE1	X06DW-L-12, X0TDW-7-12, X7LDN-1-12, XJ1LN-X-12, XJ40N-E-12, XJ56N-N-12, XKULN-T-12, XKULN-T-12, XLR6N-C-12, XNK6V-E-12, XNX0P-E-12, XXA0V-8-12, XXFTV-7-12, XXJ0W-H-12

Kezelési egység kódja	Kezelési egység megnevezése	Területe (ha)	Érintett hrsz.-ok	Érintett erdőrészek	Érintett MEPAR-blokkok
KE-9	Telephelyek, roncssterületek, épületek környezete és utak	10,62	Balatonhenye 089/8, 0107/2, Kapolcs 032, 079/1/2, 080, 081, 082/1-2, 086, 091, 096, 0248, 0250, 0252, 0253, 0257, Köveskál 0381/2, 0381/6, Monostorapáti 110/3-4, 0113/3-4, 0143/2, 0149/10, 0154/5, 0154/14	Kapolcs 16B, 16TI, 18A, 26CE1; Köveskál 21A; Monostorapáti 30 VF2, 30VF3, 30VF4, 33TI, 39F, 40B, 40NY, 42C	X68TP-3-12, X7LDN-1-12, XF56N-L-12, XH2TN-5-12, XH40N-D-12, XJFTW-U-12, XKJ0N-V-12, XKK6N-4-12, XP0DQ-X-12, XTY6P-T-12

3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogszabályok és a tulajdonviszonyok függvényében

A tervezési terület egésze a Monostorapáti Fekete-hegy (HUBF20007) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területéhez tartozik, így fenntartásával kapcsolatban alapvetően a 275/2004 (X.8.) Kormányrendelet az irányadó.

A tervezési terület közel teljes területe országos védettséget élvez, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park része.

A tervezési területet országos ökológiai hálózati magterület 96,6 %-ban, pufferterület 3,4 %-ban (összesen 100,0 %-ban) érinti.

A tervezési területen előforduló védett fajok és természeti értékek alapján vonatkozik a területre a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény.

A terület erdei zömmel vágásos (69%) üzemmódúak, de az örökerdő (11%) és átmeneti (10%) üzemmód is magas részesedéssel van jelen. 7% nyiladék és tisztás, a faanyagtermelést nem szolgáló üzemmód részesedése pedig 2%. A terület erdeinek elsődleges rendeltetése 92,7 %-ban természetvédelmi, a további 7,3 % nyiladék és tisztás. A Monostorapáti Fekete-hegy erdőrészeinek rendeltetései között szerepel a Natura 2000 rendeltetés.

A terület legnagyobb erdőgazdálkodója a Bakonyerdő Zrt. Balatonfüredi Erdészete (20%). A további állami gazdálkodókkal (Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság (9%), Kapolcs Község Önkormányzata (2%)) együtt az állami tulajdonú erdőterületek részaránya 31%. Az erdőterületeken a rendezetlen gazdálkodási viszony részaránya 13%, a magántulajdon részaránya 56%.

A gyepterületeken extenzív gazdálkodás folyik, ez a nagyobb kiterjedésű gyepeken elsősorban juhlegeltetést jelent.

A kezelési javaslatok megvalósítása esetén a fentebb összefoglalt körülményeket kell figyelembe venni.

3.3.1. Agrártámogatások

3.3.1.1. Jelenleg működő agrártámogatási rendszer

Az Európai Unió mezőgazdasági támogatási rendszere, a közös agrárpolitika (KAP) két pilléren nyugszik: az első pillér (KAP I.) a közvetlen támogatásokat és a piaci intézkedéseket finanszírozza, teljes egészében az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) terhére. A második pillér (KAP II.) az Unió vidékfejlesztési politikáját szolgálja, melyet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) regionális vagy nemzeti források társfinanszírozásával működtet.

A Natura 2000 területen gazdálkodók a KAP I. pillér támogatásain túlmenően részesedhetnek a KAP II. pillér forrásaiból is, melyeket a 2014-2020 közötti időszakra Magyarországon a Vidékfejlesztési Program 2014-2020 tartalmaz. A betartandó előírásokat a 2015-2018 között folyamatosan megjelentetett pályázati felhívások foglalják magukba. A 2007-2013 közötti időszakban igénybe vehető támogatások egy részének felhasználása még nem zárult le, az ezekről szóló jogcímrendeletek továbbra is hatályban maradnak mindaddig, amíg történik belőlük kifizetés – ez elsősorban az erdős támogatások esetében fordulhat elő.

A 2014-2020 közötti időszak végéhez közeledve – hasonlóan a 2007-2013 közötti időszak végéhez – átmeneti szabályokat terjesztett elő az Európai Bizottság. Ennek értelmében a 2021. évre egy átmeneti időszakot hirdettek meg, amelyben a KAP II. pillért érintően többek között a terület- és állatlétszám alapú vidékfejlesztési támogatásokat – amelyek jellemzően több éves

kötelezettségvállalásúak – meghosszabbíthatja a tagállam. Az átmeneti évben várhatóan a KAP I. pillér alá tartozó közvetlen támogatások is elérhetőek lesznek a jelenlegi feltételek mellett. Az átmeneti szabályok miatt az új tervezési ciklus előreláthatóan 2022-től indul, és 2027-ig tart.

A 2014-2020 között elérhető agrártámogatásokról aktualizált összefoglalás található az állami természetvédelem honlapján:

http://termeszetvedelem.hu/user/browser/File/N2k_fennterv/3_%20mell%C3%A9klet_aktualizalt_041219.pdf

Továbbá a Vidékfejlesztési Program 2014-2020 jelenleg elérhető pályázati felhívásai megtekinthetők az alábbi linken: <https://www.palyazat.gov.hu/doc/4523>

A jelenlegi támogatási időszakban a Vidékfejlesztési Program keretében számos olyan intézkedés elérhető, ahol a Natura 2000 területeken gazdálkodók támogatási forrásokhoz juthatnak vagy előnyt élvezhetnek a pontozási rendszerekben.

Legfontosabbak ezek közül a kompenzációs jellegű kifizetések, melyek a gyepterületek és magánerdők esetében érhetők el. A Natura 2000 gyepterületekre vonatkozó földhasználati szabályok betartása azonban független attól, hogy a gazdálkodó igényelte-e a támogatást vagy sem. Az adminisztratív eszközök tekintetében a Natura 2000 területekre járó kompenzáció ráépül az egyéb elérhető támogatásokra, a gazdálkodók a Natura 2000 intézkedés mellett jogosultak többek között az egységes területalapot támogató (SAPS) is.

Az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott erdőrészlet területén felmerülő költségek és jövedelemkiesés ellentételezése céljából a magánkézben lévő, Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz kompenzációs támogatás igényelhető, melynek összege az erdő természetességétől, a faállomány korától és összetételétől függően változik.

Az önkéntesen vállalt előírások elsősorban az agrár-környezetgazdálkodás, ökológiai gazdálkodás és az erdészet, erdő-környezetvédelem, természetmegőrzés témakörébe integrálódnak.

Az agrár-környezetgazdálkodási (AKG) kifizetési rendszer olyan önkéntes alapon működő program, amelyben résztvevők az agrár-környezetgazdálkodási célok elérésének érdekében többlet tevékenységek elvégzését vállalják gazdálkodásuk során. Amennyiben a gazdálkodó az adott Natura 2000 gyepterület vonatkozásában kompenzációs támogatás igénybevételére jogosult, úgy a gyepterületeket érintő AKG tematikus előírascsoportok esetén a támogatási összeg a kompenzációs támogatás összegével csökkentésre kerül.

Egyes esetekben az erdőkre lehívható támogatások szektortól függetlenül is igénybe vehetők (pl. természeti katasztrófa (vízkár, szélkár, tűzkár, biotikus károsítók) által sújtott területeken az erdészeti potenciál helyreállítására, másodlagos erdőkárok megelőzésére, illetve erdőszerkezet átalakításához), más esetben az állami és önkormányzati szektor kizárásra került.

Támogatás vehető még igénybe olyan földhasználati intézkedésekre, amelyek gazdálkodáshoz közvetlenül nem kapcsolódnak, ugyanakkor a vidéki táj értékeinek, állat- és növényvilágának fennmaradását szolgálják, és ezáltal növelik a Natura 2000 területek közjóléti értékét, illetve hozzájárulnak a környezetgazdálkodási célok teljesítéséhez (az erdő esetében az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházásokhoz nyújtott támogatás, a mezőgazdasági területek esetében az élőhelyfejlesztési és vízvédelmi célú nem termelő beruházások).

A tervezési területen elérhető támogatások

A tervezési területen az egyszerűsített területalapú támogatásra (SAPS) kijelöltek között – a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X.18.) Korm. rendelet betartása mellett – a következő MePAR-blokkok (2020-as állapot) területére eső földrészek szerepelnek támogatható területként: XV NK0-E-18, X926V-Q-18, X9538-4-18, XC0DN-Q-18, XC1LN-Y-18, XDTDN-L-18, XFY6N-M-18, XJ56N-V-18, XNK6V-M-18, XNY6Q-W-18, XPVTV-L-18, XVKU1-M-18, XVUC0-D-18, XW7C0-T-18, XX57R-E-18, XXA0V-F-18, XXDER-V-18, XXFTV-E-18, XXK6W-X-18, XXP6C-J-18, XY0MR-P-18, XYNK8-T-18, XYPWE-C-18, XYUDE-Y-18, XY0E-P-18, XTCLW-1-18, XTY6P-1-18, X37LV-4-18, XNULN-4-18, XXHWE-4-18, XFVTN-5-18, XJ0DW-5-18, XVFXM-8-18, XAR6N-9-18, XXLMR-9-18.

A tervezési terület gyepterületein a Natura 2000 gyepterületeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatás – a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X.18.) Korm. rendelet betartása mellett – igénybe vehető.

A tervezési terület gyepterületein az agrár-környezetgazdálkodási támogatás horizontális előírás csoportjai, igénybe vehetők [VP-4-10.1.1-15 - Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés, VP4-10.1.1-16 Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés].

Az egységes területalapú támogatás igénybevételének jelenleg hatályos szabályait az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott egységes területalapú támogatás, valamint az ahhoz kapcsolódó átmeneti nemzeti támogatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 5/2015. (II. 19.) FM rendelet tartalmazza.

A tervezési területen az éghajlat és környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatokra nyújtandó támogatás igénybevételének szabályairól, valamint a szántóterület, az állandó gyepterület és az állandó kultúrával fedett földterület növénytermesztésre vagy legeltetésre alkalmas állapotban tartásának feltételeiről szóló 10/2015. (III. 13.) FM rendelet alapján igényelhető ún. zöldítés támogatás. Ehhez minden gazdálkodónak, aki mezőgazdasági területtel rendelkezik, be kell tartania bizonyos környezetvédelmi előírásokat a talaj kedvező állapotának megőrzése érdekében. Ez utóbbi, az elgyomosodás és a túllegeltetés elkerülésére vonatkozó előírásokat szintén a 10/2015. (III. 13.) FM rendelet állapítja meg.

A fenntartási terv készítésének időszakában az alábbi, élőhelykezeléssel összefüggő mezőgazdasági támogatások állnak nyitva: VP4-12.1.1-16. - Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések (Beadási határidő: 2020.05.15.); VP4-12.2.1-16 - Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések (Beadási határidő: 2020.05.15.); VP5- 8.5.1.-16 - Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások (Beadási határidő: 2021.12.31.).

A tervezési területen elérhető támogatások rövid ismertetése

KAP II. pillér

Az élőhelykezeléssel összefüggő mezőgazdasági támogatások:

- 1) VP-4-10.1.1-15 Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés
- 2) VP-4-10.1.1-16 Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés
- 3) VP-4-11.1.-11.2.-15 Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása
- 4) VP-4-11.1.-11.2.-18 Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása
- 5) VP4-12.1.1-16 Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- 6) VP4-4.4.1-16 Élőhelyfejlesztési célú nem termelő beruházások

- 7) VP4-10.2.1.1.-15 A védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának in situ megőrzése

Erdészeti támogatások:

- 1) VP4-12.2.1-16 Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- 2) VP5-8.2.1-16 Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása
- 3) VP4-15.1.1-17 Erdő-környezetvédelmi kifizetések
- 4) VP5- 8.5.1.-16 Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások

Egyéb releváns támogatások:

- 1) VP4-16.5.1-17 A fenntarthatóságot célzó tájgazdálkodás, terület- és tájhasználat váltás együttműködései

3.3.1.2. Javasolt agrártámogatási rendszer

A Natura 2000 terület természeti értékeinek megőrzése és fejlesztése a fennálló támogatási rendszerek használatával, illetve azok egyes elemeinek bővítésével biztosítható. A tervezési területen a fenntartási terv célkitűzéseinek elérése érdekében a támogatások igénybevételi szintjének növelése szükséges, de az élőhelyek jellegéből adódóan ennek esetleges elmaradása sem veszélyeztetni alapvetően a terület jelölő értékeinek fennmaradását.

Gyeppek esetében a területalapú támogatáson túl az agrár-környezetgazdálkodási célprogramok extenzív gyepgazdálkodás vagy ökológiai gyepgazdálkodás lehetőségeit is javasolt igénybe venni (VP-4-10.1.1-15 Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés, VP-4-10.1.1-16 Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés, VP-4-11.1.-11.2.-15 Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása, VP-4-11.1.-11.2.-18 Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása).

A tervezési terület erdőtervezett, magántulajdonban lévő erdőterületein javasolt a Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatás igénybe vétele [VP4-12.2.1-16 - Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések].

A jelölő élőhelyek és fajok jelentős része az állami tulajdonban lévő védett területeken található, melyek költségvetési szervek kezelésében állnak, illetve a Natura 2000 kijelölés miatt szükséges intézkedések is elsősorban ezeken a területeken érvényesülnek. Javasolt, hogy a kompenzációs támogatásokhoz önkormányzati és állami szereplők (pl. erdőgazdálkodók) is hozzájuthassanak.

A Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X.18.) Korm. rendelet kötelezővé teszi a hasznosítást (legeltetés vagy kaszálás), viszont bizonyos Natura 2000 élőhelyek számára a legkedvezőbb a terület érintetlenül hagyása. Javasolt a fenti lehetőség jogszabályba történő beemelése.

3.3.2. Pályázati források

A tervezési területen KEHOP/KEOP, LIFE, ROP vagy Interreg pályázatok megvalósítása nem folyik, és tervezés alatt sincs.

3.3.3. Egyéb

A fenntartási terv megvalósításához egyéb eszköz (állami tulajdonú terület haszonbérbe adása, közmunka program, önkéntesek stb.) bevonása nem szükséges.

3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja

3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök

A kötelező, illetve javasolt kommunikációs eszközök közül a honlap, a hirdetemény, a levélbeli megkeresés, valamint a fórum eszközöket használtuk. A megkeresettek közepes mértékben éltek a nyílt tervezés nyújtotta lehetőségekkel.

Alkalmazott kommunikációs eszközök	Időpont	Levelek/hirdetmények/résztevők száma	Címzettek	Igazolás típusa
Honlap	2016.10.11.	1 db honlap	önkormányzat, gazdálkodók, tulajdonosok, vagyonkezelők, területhasználók, lakosság, civil szervezetek, érdeklődők	http://bfnp.hu/hu/monostorapati-fekete-hegy (az egyeztetés előtti tervváltozat az egyeztetés kezdetétől a záró dokumentáció leadásáig volt elérhető: 2016.10.11–2016.11.30.)
E-mail	2016.10.12.	1 levél	állami erdőgazdálkodó	elküldött e-mail
E-mail	2016.10.12.	10 levél	hatóságok, államigazgatási szervek	hivatalos vélemény, elküldött e-mail 10.266/2/2016 VEB/005/03277-2/2016 Szfvár-0902-0017/2016 KTF-18139/2016 VEG/001/05371-2/2016
Önkormányzati közzététel	2016.10.13–11.03.	5 hirdetemény	önkormányzat, gazdálkodók, tulajdonosok, vagyonkezelők, területhasználók, lakosság	önkormányzati igazolások 1-82/2016 1-80/2016 113-83/2016/K
Lakossági és gazdafórum	2016.10.25.	8 résztvevő	gazdálkodók, tulajdonosok, vagyonkezelők, területhasználók, lakosság	jelenléti ív és emlékeztető
Levél	2016.10.12. 2016.10.13.	18 levél	gazdálkodók	feladóvevény
Levél	2016.10.12.	3 levél	civil szervezetek	feladóvevény

Terepbejárásra gazdálkodói igény hiányában nem került sor.

3.4.2. A kommunikáció címzettjei

Ld. 3.4.1. és 3.4.3. táblázatokban.

3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel

Az egyeztetési folyamatban a 10 megkeresett szervezetből 6 vett részt, közülük 5 tett érdemi észrevételt. Az érdemi észrevételek mindegyikét figyelembe vettük, a szükséges módosításokat megtettük. A módosítások a fenntartási terv lényegi elemeit (kezelési egységek kialakítása, intézkedési javaslatokkal kapcsolatos stratégiák, konkrét intézkedési javaslatok) kis mértékben sem érintették.

Véleményező	Vélemény, javaslat	Tervezői válasz	Átvezetés, módosítás
Hatóságok, államigazgatási szervek			
VMKH Tapolcai Járási Hivatal Földhivatali Osztály	Kifogást nem emel. Felhívja a figyelmet a termőföld időleges vagy végleges más célú hasznosítása során betartandókra.	Választ nem igényel.	Nem szükséges.
VMKH Építésügyi, Hatósági, Oktatási és Törvényességi Felügyeleti Főosztály	Javasolja a fenntartási terv 1.6. pontját kiegészíteni a területrendezési tervek konkrét vizsgálatával, a területfelhasználási tervek természetvédelmi célokkal való összevetésével.	A fenntartási tervek tartalmi elemeit megszabó útmutató illet nem ír elő az 1.6. fejezet vonatkozásában.	Nem történt.
	Módosító javaslatokat és pontosításokat tesz a hatályos településfejlesztési és településrendezési eszközöket felsoroló fejezettel kapcsolatban.	Elfogadva.	A módosítások, pontosítások megtörténtek.
	Tájékoztatja a tervekészítőket, hogy Balatonhenye község településrendezési eszközeinek készítése jelenleg folyik, egyben javasolja a kapcsolatfelvételt a települési önkormányzattal annak érdekében, hogy a tervezett területhasználatok ne ütközzenek a későbbiekben a természetvédelmi célokkal.	Nem tartozik a terv kompetenciájába.	Nem történt.
KDT Vízügyi Igazgatóság	Megállapítja, hogy a tervben foglaltak vízügyes érdekeket nem sértenek, a megfogalmazott intézkedések elősegítik a vizek védelmét, azok állapotának megőrzését és javítását, a vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés céljaival egybeesnek.	Választ nem igényel.	Nem szükséges.
FMKH Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály	A veszélyeztető tényezők közé javasolja felvenni a vaddisznó állomány általi károkozást.	Elfogadva.	Az I04 kódú veszélyeztető tényező beépítésre került.
	A gazdálkodáshoz köthető intézkedések esetében javasolja szerepeltetni a túltartott vadállomány visszaszorítását, az illegális szórók helyeinek folyamatos ellenőrzését és azonnali felszámolását.	Elfogadva.	A KE1–KE7 kezelési egységek (d) pontjaiba beépítésre került az alábbi mondat: „Szükséges a vaddisznóállomány egyedszámának visszaszorítása, az illegális szórók helyeinek folyamatos ellenőrzése és felszámolása.”

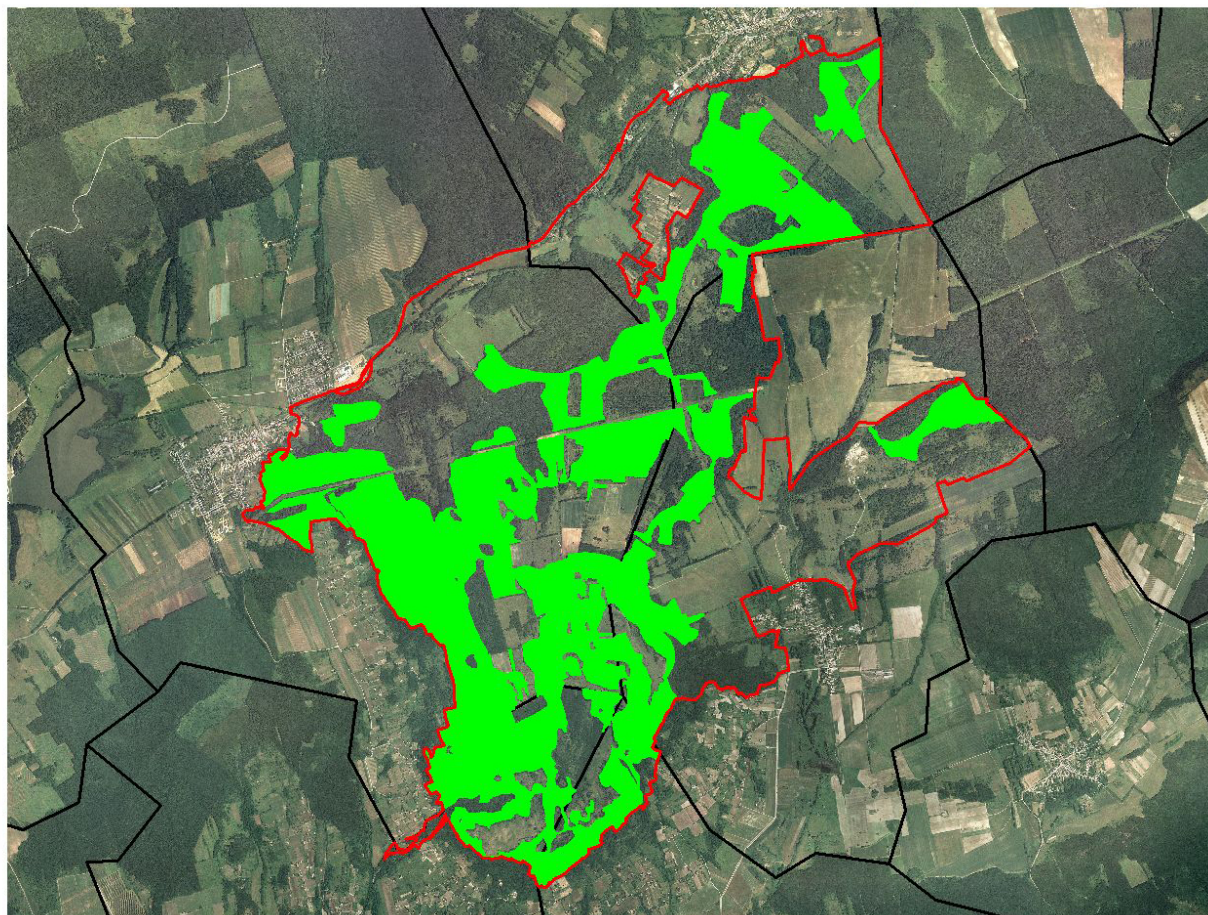
Véleményező	Vélemény, javaslat	Tervezői válasz	Átvezetés, módosítás
FMKH Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály	Mivel a tervezési terület jelentős része fokozottan védett, javasolja a kötelezően betartandó intézkedések közé felvenni, hogy az 1996. évi LIII. törvény fokozottan védett területekre vonatkozó előírásait be kell tartani.	Elfogadva.	A kiegészítés megtörtént.
VMKH Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Főosztály	A volt Pulai Erdőtervezési Körzet három községében (Taliándörög, Vigántpetend, Kapolcs) megújításra került a magán erdőgazdálkodók erdőterve a 2010. évi kiegészítő felvételeken alapulóan, melyek 2016.12.31.-ig érvényesek.	Elfogadva.	Az 1.7.3. pontba a kitétel beemelésre került, aktualizálva.
	„A jelölt erdei élőhelyek tíz éves felbontású korosztályszerkezetében egyik élőhely esetében se csökkenjen a véghasználatra előírható kor- osztályok, továbbá az azokat egyfelől megelőző korosztály összesített területi kiterjedése.” valamint az „Erdőtervezési ciklusonként 50%-os aránynál jobban ne csökkenjen véghasználat révén egyetlen korosztály területi részaránya sem” fő célkitűzések kapcsán fontosnak tartja, hogy valamilyen formában rögzítésre kerüljön a kiindulási állapot. Javasolja, hogy a soron következő (jelen esetben a 2016. évi) körzeti erdőtervezés Országos Erdőállomány Adattáron történő átvezetése legyen a kiinduló állapot időpontja.	Elfogadva.	A célkitűzéseknél rögzítésre került, hogy „a kiinduló állapotot a körzeti erdőtervezés Országos Erdőállomány Adattáron történő 2016. évi átvezetése jelenti”.
	KE-2 kezelési egységénél a kötelezően betartandó előírások között javasolja feltüntetni az érintett erdőtervezett területek miatt az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvényt és a 2016. évi körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az erdőgazdálkodás tartamosságát és fejlesztését szolgáló körzeti erdőtervezési keretértékekről szóló 69/2016. (X. 14.) FM rendeletet.	Elfogadva.	A kiegészítés megtörtént.
	Mivel a KE-2 kezelési egység részben erdőtervi területen található, a legeltetésre vonatkozó javaslatok jogszabályba ütköznek. Ezért az említett területeken a legeltetésre tett kezelési javaslatok mellőzését kérik mind a (d), mind az (e) mind a (h) pontnál.	Részben elfogadva.	A kezelési egység általános kezelési javaslatai között feltüntetésre került, hogy „A kezelési egység erdőtervi területen található részterületeire a legeltetéssel kapcsolatos előírás-javaslatok nem vonatkoznak.”

Véleményező	Vélemény, javaslat	Tervezői válasz	Átvezetés, módosítás
VMKH Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Főosztály	A KE-2 kezelési egység égetésre tett önkéntesen vállalható előírás-javaslatai miatt kéri feltüntetni az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény VI. fejezet (az erdőt károsító hatások elleni védekezés) védelem a tűz ellen alfejezet megfelelő paragrafusainak feltüntetését a kötelezően betartandó előírásoknál.	Elfogadva.	A kötelező előírások köre az alábbi mondattal egészült ki: „Bizonyos önkéntesen vállalható előírás-javaslatok esetén a 2009. évi XXXVII. törvény VI. fejezet (az erdőt károsító hatások elleni védekezés) védelem a tűz ellen alfejezetében található 65. és 66. § betartása is kötelező.”
	A KE-4 kezelési egységénél nem ért egyet Kapolcs 13/A erdőrésztlet nevesítésével az általános kezelési javaslatok között.	Elfogadva.	A nevezett erdőrésztlet példaként került nevesítésre.
	A KE-4 kezelési egység kötelezően betartandó előírásai között javasolják feltüntetni a 2016. évi körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az erdőgazdálkodás tartamosságát és fejlesztését szolgáló körzeti erdőtervezési keretértékekről szóló 69/2016. (X. 14.) FM rendeletet.	Elfogadva.	A rendelet feltüntetése nem releváns ebben a kezelési egységben.
	A KE-5 kezelési egység (d) és (e) pontjai kapcsán nem értenek egyet a teljes érintetlenség gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatként történő bevezetésével. Helyette javasolják „a fahasználat minimalizálása, egyes részterületeken elhagyása” megfogalmazás alkalmazását.	Eredeti álláspontot és szövegezést fenntartjuk.	Nem történt.
	A KE-5 kezelési egység kötelezően betartandó előírásai között javasolják feltüntetni a 2016. évi körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az erdőgazdálkodás tartamosságát és fejlesztését szolgáló körzeti erdőtervezési keretértékekről szóló 69/2016. (X. 14.) FM rendeletet.	Elfogadva.	A rendelet feltüntetésre került a kezelési egység kötelezően betartandó előírásai között.
	A KE-6 kezelési egység kötelezően betartandó előírásai között javasolják feltüntetni a 2016. évi körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az erdőgazdálkodás tartamosságát és fejlesztését szolgáló körzeti erdőtervezési keretértékekről szóló 69/2016. (X. 14.) FM rendeletet.	Elfogadva.	A rendelet feltüntetésre került a kezelési egység kötelezően betartandó előírásai között.
	A KE-6 és KE-7 kezelési egységek E38 javaslata kapcsán javasolják a tervezett szöveg módosítását olyan formában, hogy a 69/2016. (X. 14.) FM rendelet 4. § (6) - (10) bekezdésében megfogalmazottakat vegye figyelembe.	A javaslat szövegezése az útmutató táblázatának megfelelő, annak módosítására nincs mód.	Nem szükséges.

Véleményező	Vélemény, javaslat	Tervezői válasz	Átvezetés, módosítás
VMKH Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Főosztály	A KE-7 kezelési egység kötelezően betartandó előírásai között javasolják feltüntetni a 2016. évi körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az erdőgazdálkodás tartamosságát és fejlesztését szolgáló körzeti erdőtervezési keretértékekről szóló 69/2016. (X. 14.) FM rendeletet.	Elfogadva.	A rendelet feltüntetésre került a kezelési egység kötelezően betartandó előírásai között.
	Érdemesnek tartanak a 3.3. pontban megemlíteni, hogy a 2016. évi körzeti erdőtervezés lezárása után az érintett Monostorapáti Fekete-hegy erdő-részeiteinek rendeltetései között meg fog jelenni a Natura 2000 rendeltetés elsődleges vagy további rendeltetesként (amennyiben a jogszabályi háttér nem változik).	Elfogadva.	A megjegyzés a 3.3. pontba beépítésre került.
Tapolcai Járási Hivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztály	Véleményt nem küldött.	Választ nem igényel.	Nem szükséges.
Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Veszprém Megyei Kirendeltség	Véleményt nem küldött.	Választ nem igényel.	Nem szükséges.
Magyar Bányászati és Földtani Hivatal Veszprémi Bányakapitányság	Véleményt nem küldött.	Választ nem igényel.	Nem szükséges.
Veszprém Megyei Kormányhivatal Közlekedési Felügyelősége	Véleményt nem küldött.	Választ nem igényel.	Nem szükséges.
Gazdálkodók			
Gazdálkodó	A tervben az „üzemterv” szó helyett az „erdőterv” kerüljön használatra.	Elfogadva.	Módosítás megtörtént.
Gazdálkodó	A 3.1. pontban szereplő célkitűzés – mi szerint az „Erdőtervezési ciklusonként 50%-os aránynál jobban ne csökkenjen véghasználat révén egyetlen korosztály területi részaránya sem.” – módosítását javasolja az alapján, hogy az erdészeti hatóság a körzeti erdőtervezés keretében hozamvizsgálatot végez.	Felülvizsgálják és az Erdőgazdálkodási Főosztály véleményének figyelembe vételével módosítják.	Módosítás megtörtént.
Gazdálkodó	A KE-7 kezelési egységnél szereplő „rossz természetességi állapotú” fogalom kerülendő, ugyanis az erdészeti tervezés szóhasználatában mást jelent, mint amire a tervezők gondoltak.	Elfogadva.	A KE-7 kezelési egység meghatározása az alábbira módosult: „A tervezési terület átalakított erdő- és vágásterületei.”

Véleményező	Vélemény, javaslat	Tervezői válasz	Átvezetés, módosítás
Gazdálkodó	A vágástéri gyomnövények vegyszeres visszaszorításának lehetőségét teljesen tiltani indokolatlan, javasolt: „A természetvédelmi kezelővel egyeztetett módon.” kifejezés használata.	Vegyszerhasználatra a vonatkozó előírás csak az önkéntesen vállalható javaslatok között szerepel, az útmutató táblázatának megfelelő szövegezéssel.	Nem szükséges.
<i>További célcsoportok</i>			
Lakosság	Nem érkezett észrevétel.	Választ nem igényel.	Nem szükséges.
Civil szervezetek	Nem érkezett észrevétel.	Választ nem igényel.	Nem szükséges.
Más irányból nem érkezett érdemi észrevétel.			

3.7. A HUBF20007 Monostorapáti Fekete-hegy kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve 2016
A nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*) lokális elterjedése

- Nagy szarvasbogár
- Natura2000 terület határa
- Településhatár

Készítette:
Dr. Kenyeres Zoltán

0 800 Meters

AGRÁRMINISZTERIUM

Nyilatkozat

A HUBF20007 Monostorapáti Fekete-hegy kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület Natura 2000 fenntartási terve megfelel az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet 4. §. (4) bekezdésben foglalt tartalmi és formai követelményeknek. A Natura 2000 fenntartási tervet a Natura 2000 fenntartási tervek Szakmai Bizottsága elfogadta.

A HUBF20007 Monostorapáti Fekete-hegy Natura 2000 területre vonatkozó fenntartási tervet, az agrárminiszter megbízásából, jóváhagyta:

Balczó Bertalan

természetvédelemért felelős helyettes államtitkár

Budapest, 2020. július „24.”